

غلبه بر خشونت در منطقه از مسیر توسعه و فقر زدایی می‌گذرد

صفحه ۱۶

- * وزیر اقتصاد: اتخاذ نگرش
- در مراوده با ایران به اعتد
- صدمه جدی می‌زند و کل
- ناامید می‌کند
- * روند بازسازی و توسعه ا
- از یک سال گذشته آغاز شده
- * تحقق طرح جهان عار
- رئیس جمهوری ایران نیاز م
- بین المللی در بهبود زیر ساخ
- و کاهش فقر و توسعه اقتص
- در حال توسعه است

انتظار می رود که بانک جهانی و صندوق بین المللی پول، کشورهای عضو را در دستیابی به اهداف سیاست های توسعه ای خود یاری دهند؛ از این رو اتخاذ نگرش های سیاسی در مرزها با جمهوری اسلامی ایران به اعتبار بانک جهانی صدمه جدی می زند و کل منطقه را شدیداً ناامید می کند.

به گزارش مهر، وزیر اقتصاد
کشورمان در سخنانی در اجلاس پائیزه
بقعه در صفحه ۴

سلامی ایران توانسته است
 همه اقتصاد مقاومتی فشارها
 ثبت اقتصادی در کنار کاهش
 رم نشان می دهد که اقتصاد
 گذشته در جهت صحیح
 ت
 وق بین المللی پول در دیدار
 نک مرکزی کاهش نرخ تورم
 اد اقتصادی به دست آمده را
 ت

دترین جراح
پروفیسور سمیع

24

اقتصادی
مالیات، ابزار کنترل
تقاضای سوداگرانه
در بازار زمین و مسکن

 γ_{45}

نگارهای اندیشه ها
غديره نگاری
در جهان اسلام
حجت الاسلام و المسلمین رسول جعفریان
مجله ۶

صفحه ۹

گزارش
زندگی
بافتن یک قالی است!

دارسو

پادشاہت

هوالتواب الرحيم

آیت الله یحیی عابدی

۳۱۴۰ھ

۳۴۵

محکم خوشنوبر در محکم تجرایی
ابوالحسن کاظمی
مارنوال ائتلاف آمریکایی
بعد از دو ماه!

۲۴۹۵

بسمه تعالی

ارتش جمهوری اسلامی ایران
نیروی زمینی

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۸۳

فرماندهی آماد و پشتیبانی نیروی زمینی ارتش در نظر دارد
دوخت تعداد ۷۵۰۰ دست لباس استتار کویری ۴ جیب سربازی
مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی تأمین نماید، لذا کلیه
تولید کنندگان و شرکتها دعوت به عمل می آید از تاریخ ۹۳/۷/۲۰ لغایت
مورخه ۹۳/۷/۲۹ با در دست داشتن مدارک مشروحه ذیل، به آدرس زیر
مراجعه و برگ شرایط و مشخصات مربوطه را اخذ نمایند.

اخیسوار ویزمبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب شماره ۵۱۵۱۵۸۷۰۶۴۰۰۴
 نزد بانک سپه به نام برگشت از عواید دارایی و آماد و پیش نزاجا
۲. آرا به معرفی نامه کتبی.

آدرس: تهران – اقدسیه – ابتدای بزرگراه ارتش جمهوری اسلامی –
پادگان فرماندهی آماد و پشتیبانی نزاجا (پسروان و لایست) –

مدیریت تهیه و خرید. تلفن: ۲۳۲۹۲۴۴۱

شرکت سهامی آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

استان آذربایجان شرقی

شماره ۱۰۱ سال ۱۳۹۳

آگهی مناقصه عمومی

فوت دوم

شماره ۱۰۱ سال ۱۳۹۳

آگهی مناقصه عمومی

فوت دوم

شماره ۱۰۱ سال ۱۳۹۳

آگهی مناقصه عمومی

فوت دوم

شماره ۱۰۱ سال ۱۳۹۳

آگهی مناقصه عمومی

فوت دوم

شماره ۱۰۱ سال ۱۳۹۳

آگهی مناقصه عمومی

فوت دوم

شماره ۱۰۱ سال ۱۳۹۳

آگهی مناقصه عمومی

فوت دوم

[illegible]

اصلاحیه

آگهی دعوت مجمع نمایندگان اتاق تعاون
مرکزی جمهوری اسلامی ایران (نوبت اول)
مورخ ۱۳۹۳/۸/۱
رجوع به صفحه ۱۴

آگهی مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای)

۲۱ - ۹۳/۷

تأمین تجهیزات و اجرای ۱۰ دستگاه سردخانه
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
رجوع به صفحه ۷

۱۳۹۳/۸/۱ الف

اطلاعیه

فراخوان مدیران مسئول مطبوعات، خبرگزاری‌ها
و پایگاه‌های خبری
دبیرخانه هیأت نظارت بر مطبوعات
رجوع به صفحه ۷

۱۳۹۳/۸/۱ الف

بسم الله الرحمن الرحيم

هیئت الاسلام والمسلمین جناب آقای حاج سید زرقاوی (دامت توفیقاته)

رغدشت تاتار آنزرتز صبیبه گرامی تان را به جنابعالی و والده و همسر
پیشان از طرف خود و همکاران دفتر تسلیت می گویم و برای آن فاضله ی
قیفیده ی سعیده و رحمت و رضوان الهی را مسألت می نمایم.

محمدی کلیاکی

استاد ارجمند و محقق و پژوهشگر عالی مقام

جناب آقای اکبر ثبوت دام عزه

رغدشت والده گرامی را به حضرت عالی و خانواده محترم که خاندان علم
فضیلت است، تعزیت می گویم و از حق تعالی برای آن قفیده سعیده
ملو در جات و برای بازماندگان صبر محترم و اجر وافر مسلت می نمایم.

روزنامه اطلاعات

وحدت

بر خیر میماولین غنیمت‌اندختی

آدرس: پاسداران، انتهای بوستان دوم، خیابان شهید افشار، کویچه وحدت

تلفن: ۳۳۹۴۷۰۱۴ - ۳۳۹۴۲۱۳۳

شماره حساب: ۳۳۹۲۳۲۳۱۷

شماره کارت: ۳۳۹۹ ۹۱۶۶ ۴۳۴۳ ۳۳۳۳

(به نام مرکز خیریه معلولین ذهنی و جدت برد ناک تجارت سه‌ماهه اله وردی پاسداران)

د سایر اعتراضات و جزئیات مربوطه در اسناد منقاصه مندرج است.

هـ) پیشنهاددهنده مکلف است معادل مبلغ سپرده، تضمین های معتبر (تسليم یا مبلغ مذکور را به حساب بانکی شرکت واریز و حسب مورد ضمانتنامه یا رسید واریز و چه را ضمیمه پیشنهاد و به شرکت تسليم نماید.

و) به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپردههای مخدوش، سپردههای کمتر از میزان مقرر، چک و نظایر آن در تریب اثر داده نخواهد شد.

www.abfa-azarbajjan.ir
سایت آ ب اف ا ب ا ب ا ب ا ب ا ب

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

خرید - نوبت دوم
۱۰ سال ۱۳۹۳
تعداد و مشخصات ذیل:

محل اعتبار	مبلغ تقسیم شرکت در مناقصه (به ریال)	واحد	مقدار
غیر عمرانی	۳۱۲۰۰۰۰۰	متر	۱۰۰
		متر	۵۰
		متر	۲۰
		متر	۵۰
		متر	۷۰
غیر عمرانی		عدد	۱۳

تجیت دعوت می گردد طرف مدت ۱۰ روز از تاریخ درجی که به آدرس تبریز - بیلوار ۹۹، ۳۳-۱۳۹۳ مراجعه و ضمن واریز مبلغ ۳۰۰۰۰ ریال برای هر مناقصه به حساب جام آن به امور قرار دادها، اسناد مربوطه را متعاقباً دریافت و در تاریخ قید شده در دعوتنامه پیشنهادها مختار خواهد بود. هر گونه استعلام اخذ خواهد شد.

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

[illegible]

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهر سازی
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای
اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان یزد

تاسیس ۱۳۵۷
ISOP9001:2008

آگهی تجدید مزایده عمومی
(شماره ۹۳/۷)

اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان یزد

موضوع مزایده: آگهی تجدید مزایده عمومی بهره‌برداری و نگهداری از یک فقره تابلوی تبلیغاتی محور یزد اشکذر

مهلت و محل دریافت اسناد: روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۲/۷/۳۰ ریال به صورت پاکت‌باز ترسیده به حیدان باهنر دبیرخانه

اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان یزد

مهلت و محل تحویل پیشنهادها: تا ساعت ۱۰ روزشنبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۱ دبیرخانه حراست اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان یزد

میزان سپرده شرکت در تجدید مزایده محور یزد اشکذر ۱۵۰۰۰۰ ریال به صورت فیش بانکی واریزی به حساب حسابه شماره ۹۶۰۰۳۷۶۳۷۹۶۰۰۳ نزد بانک ملی یا به صورت ضمانت‌نامه بانکی

ساعت، روز و محل بازگشایی پیشنهادها: ساعت ۱۱ روزشنبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۱۰ اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان یزد

جهت کسب اطلاعات بیشتر رجوع شود به سایت

<http://iets.mporgir>

[illegible]

الحمد لله الذي
 جعلنا من المتفكرين
 بولاية أمير المؤمنين
 علي بن أبي طالب
 والأئمة عليهم السلام

در آستان مقدس امامزادگان
 و بقاع متبركه سراسر كشور
 روز عيد غدیر خم
 دوشنبه ۲۱ مهر ماه ۱۳۹۳

سازمان اوقاف و امور خیریه
 ۲۴۸ / م الف

 به اطلاع کلیه اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع بند (الف) و (ب) ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم می‌رساند، مهلت ارسال صورت معاملات دوره تابستان ۹۳ به صورت الکترونیکی از طریق سامانه اینترنتی سازمان به نشانی www.TAX.gov.ir و یا بار سال لوح فشرده (CD)، تا پایان مهر ماه سال جاری می‌باشد.

یکجکیده

از طریق «خدمات راهنمایی و مشاوره» می‌توان توانایی‌ها و نیز محدودیت‌های دانش‌آموزان را شناخت و از امکانات موجود حداکثر استفاده را به عمل آورد. مشاور مدرسه با شناخت دانش‌آموزان می‌تواند آنان را در حل مشکلات و کسب موفقیت در زمینه‌های گوناگون زندگی یاری دهد. به تعاریفی که از راهنمایی و مشاوره به عمل آمده، تصریح شده است که به فرد کمک شود تا خود را بشناسد.

از این معنا که منظور و هدف از اینکه فرد خود را بشناسد این است که با شناخت توانمندی‌ها و محدودیت‌هایش از خود تصویری واقع‌گرایانه و دست‌آورد به صورت انسانی مؤثرتر، منطقی‌تر، لافلاقی‌تر و در نتیجه عاقلانه‌تر درآید. اما مشاوران چگونه می‌توانند در این زمینه عملکرد موفقیت‌آمیزی داشته باشند و چه فعالیت‌هایی را باید به اولویت کاری خود قرار دهند تا به این هدف مهم دست یابند؟ در این مقاله، دربارهٔ مسئولیت مشاوران در مدارس و اولویت‌های مهم کاری آن‌ها بیشتر بحث می‌شود.

برنامه راهنمایی و مشاوره به مدرسه است اما به نفع مسئول تمامی برنامه‌های مربوط به راهنمایی و مشاوره نیست. راهنمایی و مشاوره فرایندی جمعی و گروهی است که مستلزم هماهنگی، همکاری و حمایت عوامل درون و بیرون از مدرسه است و مشاور به تنهایی نمی‌تواند در این امر گسترده و دشوار موفق شود.

به همین دلیل یکی از مسئولیت‌های مشاوران جلب همکاری و مشارکت سایر عوامل درون و بیرون مدرسه (مانند مدیر، معلم، والدین، همکار تحصیلی و...) در اجرای هر یک از فعالیت‌های راهنمایی و مشاوره است. مشاور به عنوان یک متخصص، نقشی محوری در مدیریت این حوزهٔ مهم و سنگین برعهده دارد (شفیع‌آبادی، ۱۳۸۷، حسینی، ۱۳۸۵، پاشا شریفی، ۱۳۹۳).

برخی از نویسندگان رایج به نقش مشاور اغلب «خدمات» را به کار برده‌اند. فرولیک^۱ (۱۹۵۸) در بحث از ادات خدمات مشاوره و راهنمایی به دانش‌آموزان مدارس «خدمات اساسی» را این‌گونه عنوان می‌کند: مشاور فردی و گروهی به دانش‌آموزان، عرضه مشاوره به هیئت آموزشی، عرضه خدمات به مدیریت و خدمات تخصصی، به عقیده هیچ و کاستر^۲ (۱۹۶۱) به مطلوب‌ترین است که برنامه راهنمایی بر برنامه‌ای از شناخت و تاقی‌کنیم. خدماتی که «قابل

میشل، ۱۹۹۴.

تعریف، قابل تشخیص، قابل اجرا و قابل ارزیابی است. لذا می‌توان برنامه راهنمایی و مشاوره را به عنوان برنامه‌ای از «خدمات» تعریف کرد که خصوصاً برای بهبود سازگاری انحصاصی است که برنامه برای آن‌ها طراحی شده‌است (به نقل از گیسون و میشل ۱۹۹۴، ۲). در ادامه، مهم‌ترین «مسئولیت‌ها» و «خدمات» مشاوران را که بیشتر صاحب‌نظران حوزه راهنمایی و مشاوره در مورد آن‌ها توافق دارند و اغلب از آن‌ها به عنوان «خدمات راهنمایی» نام برده می‌شود، توضیح داده خواهد شد.

۱- خدمات اطلاعاتی: منظور از این‌س خدمت عرضه اطلاعات نظام یافته است که دانش‌آموزان به کمک آن بتوانند آگاهی کافی نسبت به برنامه‌های درسی، رشته‌های تحصیلی، مقررات و آیین‌نامه‌های امتحانی، امکانات آموزشی، حرفه‌ای و شغلی به دست آورند و راهمای مناسب را از روی بصیرت انتخاب کنند و یا به شکل مناسبی با محیط سازگار شوند. عرضه اطلاعات لازم در زمینه روش‌های صحیح مطالعه و یادگیری دروس در مدرسه، اهمیت و ارزش علم آموزی، اهداف و انگیزه‌های تحصیلی، آداب و روش‌های برخورد انسانی در محیط مدرسه، نوع مسائل مشترک دانش‌آموزان، و چگونگی برخورد، مسائل و شیوه‌های تقویت اراده و رهاجا خودسازی در مدارس بسیار به ضروری خواهد بود (شسترتر و استون، ۱۹۸۱، هیچ و کاستر، ۱۹۶۱، به نقل از گیسون و میشل، ۱۹۹۴).

۲- مشاوره: یکی از خدمات تخصصی و محوری مشاوران در مدارس است. مشاوره رابطه یاورانه بین مشاور و مراجع (یا مراجعان) است که بر نیازز مراجع در زمینه رشد، سازگاری، تصمیم‌گیری و حل مشکل تکیه دارد. مشاوره روندی متمرکز بر مراجع است که مستلزم زارداری است.

این روند با ایجاد رابطه روانی بین مشاور و مراجع شروع می‌شود و پس‌گام شدن شرایط ویژه و لازم برای موفقیت روند مشاوره است. می‌یابد. شرایط رابطه مشاوره‌ای عبارت است «صادقت» یا خلوص^۳ مشاور، احترام به مراجع و درک همدلانه^۴ است.

علاوه بر تخصص و مهارت،

مشاور باید دارای ویژگی‌های خاصی نظیر تفاهم، گرمی و نگرش مثبت به انسان باشد. خدمات مشاوره‌ای خودشناسی دانش‌آموزان را تسهیل می‌کند و آن‌ها را یاری می‌دهد تا از طریق ترکیب و تطبیق اطلاعات مربوط به خود و محیط، مشکلات خویش را باز یابند و حل کنند و به تصمیم‌گیری مناسب درآیند (سینک^۵، ۲۰۰۵، گیسون و درازاند

۳- سنجش دانش‌آموزان:

میشل، ۱۹۹۴.

فرایندی تخصصی است که با آزمون‌ها و روش‌های استاندارد، درصدد شناسایی ویژگی‌ها و قابلیت‌های دانش‌آموزان است. ازبسیاری مبتنی بر این فرضیه است که افراد دارای مشابهت‌ها و تفاوت‌هایی هستند و مشاور باید به ابزار ارزیابی این تفاوت‌ها و

حزب الله: مقاومت اسلامی اجازه تشکیل امارت داعش در لبنان را نداد

سرویس خارجی: معاون دبیر کل حزب الله با بیان اینکه لبنان خطرهای بحران سوریه را دفع کرد، گفت: اگر مقاومت اسلامی نبود، گروهک داعش تا کنون امارتش را در مرزهای شرقی لبنان تشکیل می‌داد. شیخ نعیم قاسم گفت: لبنان خطرات بحران سوریه را با حکمت مقاومت و ایستادگی ارتش و عملکرد حزب الله و متحدانش دفع کرد و اگر این مواضع شرافتمندانه و شجاعانه نبود، نبرد و درگیری به داخل لبنان و به همه مناطق آن کشیده می‌شد.

وی تأکید کرد که اگر حزب الله نبود داعش امارتش را در لبنان و مرزهای شرقی لبنان بر پا می‌کرد و پست‌های ایست بازسازی را در «جوبیه» (شهری در جنوب لبنان)، صیدا، بیروت و همه مناطق لبنان ایجاد می‌کرد و کوچک و بزرگ را به هراس می‌انداخت. معاون دبیر کل حزب الله لبنان خواست برخی جریان‌های سیاسی لبنانی مبنی بر لزوم خروج حزب الله از سوریه را به مثابه خواست هایشان به منظور حذف مقاومت در قبال رژیم صهیونیستی برشمرد و تأکید کرد که در آن صورت لبنان به هدفی برای دشمنان و اشغالگری‌های متنوع تبدیل می‌شود. خبر دیگر اینکه نییه بری رئیس پارلمان لبنان با اشاره به کمک نظامی بلاعوض جمهوری اسلامی ایران به ارتش لبنان گفت: هیچ کس نمی‌تواند این‌ها را نپذیرد. بری با بیان اینکه ارتش لبنان در شرایط فعلی به ارتش لبنان پرداخت نیاز دارد، تأکید کرد: لبنان هزینه‌ای در قبال هدیه نظامی ایران به ارتش لبنان پرداخت نمی‌کند تا به بهانه تحریم‌های بین‌المللی اعمال شده علیه ایران، دستباز قرار داده نشود.

در چنین شرایطی ژان فلوو، چی فرمانده ارتش لبنان که دیروز به منظور گفت‌وگو درباره راه‌های همکاری نظامی با آمریکا راهی واشنگتن شد، در خصوص درگیری‌های در شرق لبنان، گروهک داعش و تسلیح ارتش این کشور با مقامات آمریکا گفتگو خواهد کرد. ازسوی جان کری وزیر خارجه آمریکا با ارسال نامه‌ای به «اجران بایل» و وزیر خارجه لبنان از مبارزه بیروت با تروریسم تقدیر و تشکر کرد. در آن نامه‌اش از ایستادگی واشنگتن در کنار لبنان در نبرداشت با گروهک داعش سخن گفت و تأکید کرد که همکاری نظامی و حمایت‌های آمریکا از لبنان در این زمینه ادامه پیدا خواهد کرد.

کنفرانس جهانی بازسازی غزه امروز در قاهره برگزار می شود

سرویس خارجی: نشست کشورهای اهداکننده کمک برای بازسازی غزه امروز در قاهره برگزار می‌شود. در این نشست مشخص خواهد شد که آیا جامعه جهانی برای حمایت مالی از بازسازی غزه آماده است یا خیر. در این نشست نمایندگان از ۵۰ کشور و همچنین بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل و جان کری، وزیر خارجه آمریکا و نمایندگان چندین هیات امدادرسانی و سازمان‌های بین‌المللی از جمله صندوق بین‌المللی پول و اتحادیه عرب مشارکت خواهند داشت.

در همین حال ریاض مالکی، وزیر خارجه فلسطین گفت: برآوردهای اولیه ما حاکی از این است که این نشست موفقیت بزرگی را رقم خواهد زد. اتحادیه اروپا نیز که یکی از بزرگترین حامیان مالی تشکیلات خودگردان فلسطین به شمار می‌آید، ارائه کمک‌های خود را منوط به پیشرفت‌های سیاسی میان فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها کرده‌است. در همین حال دیپلمات‌های آمریکایی اعلام کردند که جان کسری در جریان کنفرانس بین‌المللی قاهره خواهان از سرگیری روند صلح میان رژیم صهیونیستی و فلسطینی‌ها شده‌است. قرار است در ۲۱ ماهه این نشست مذاکراتی با محمود عباس، رئیس‌تشکلات خودگردان فلسطین داشته‌باشد. یک دیپلمات آمریکایی هم گفت: به نفع ماست که سرایل جنگ‌ها متوقف و نوار غزه بازسازی‌شود. این دیپلمات گفت: وزیر خارجه آمریکا در سخنان در قاهره بر پایبندی واشنگتن به کمک به طرفین فلسطینی و اسرائیلی برای دستیابی به توافق درباره راهکار تشکیل دو کشور تأکید خواهد کرد.

گفتنی است تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی به نوار غزه به شهادت بیش از ۲۱۰۰ فلسطینی که بیشترشان غیرنظامی بودند و همچنین کشته شدن ۱۷۳ اسرائیلی که بیشترشان نظامی بودند و تخریب ۱۸۰هزار خانه فلسطینی و تخریب بسیاری از برسانسازی‌ها در نوار غزه انجنامه. از طرفی دولت وفاق ملی فلسطین طرح کاظمی را برای بازسازی نوار غزه با هزینه چهار میلیارد دلاری تدوین کرده‌است این در حالی است که کارشناسان این باورند که نوار غزه برای بازسازی به مبلغ بیشتری نیاز دارد و این روند چندان به طرل خواهد انجامید.

درحالی دیگر یکی دیگر از مجروحان جنگ غزه بر اثر شدت جراحات به شهادت رسید تا شمار شهدا به ۲۱۶ تن برسد. پیشتر آمار ۲۱۵۵ شهید اعلام شده بود که یکی از ۵۷۰ تن آنها کودک بودند. در خلال تهاجم ۵۰روژه رژیم صهیونیستی به غزه نزدیک به ۱۱ هزار نفر نیز زخمی شدند. خبر دیگر اینکه پایگاه خبری «فلسطین الیوم» از آغاز ساخت ۶۰۰ واحد مسکونی در شهرک‌های صهیونیستی قدس اشغالی خبر داد.

سرویس خارجی: جنگ خیابانی در کوبانی است و لبنان در منطقه «قلوم» سوریه در نزدیکی مرز لبنان عملیاتی علیه نیروهای تروریستی گروهک جبهه‌انفصره انجام داد که طی آن ضربه سختی به این گروهک در این منطقه وارد شد. مقاومت لبنان موفق شد در این عملیات بیش از ۱۰۰۰ مسلح را از پایانی در آورد و حدود ۵۰ نفر را به اسارت بگیرد. در میان کشته‌شدگان ۱۱۰۰ تن چند سرکرد مهم و فرماندهان «جمله «و یظافه الحمودی»، «صالح عبد الواحد الیمینی»، «جابر السعودی» و «ناصر ابن الناصر» که جابر القفقلای به چشم می‌خورد. در میان سرخسندگان نیز نام سه فرمانده این گروهک دیده می‌شود. این سه نفر از سرکردان اصلی جبهه‌انفصره در منطقه قلوم بودند. گفته می‌شود درگیری‌های روزهایی اخیر در مناطق مختلف مرز لبنان و سوریه در منطقه قلوم بسیار تعیین‌کننده است. بسیاری از این تروریستها اکنون در محاصره ارتش لبنان و حیرابالله و ارتش سوریه قرار گرفته‌اند و از طرفی بگر فصل سرما راه را است و گروهکهای مسلح در حال تلاش برای باز کردن حلقه محاصره برای فرار از مناطق کوهستانی قلوم هستند.

درحالی دیگر یگان‌های ارتش سوریه در حالی به عملیات گسترده خود در محورهای مختلف ریف دمشق ادامه می‌دهند که جدیدترین گزارش‌ها از ادامه پیشروی این سمست شهر «دوما» خبر می‌دهد، به گونه‌ای که تنها دو کیلومتر با این شهر فاصله دارند. نیروهای ارتش سوریه عملیات گسترده خود را در چندین محور استان ریف دمشق در جنوب سوریه از جمله حومه منطقه «جوسرا» در دمشق و محور اتهیه کردی- دوما- در ریف دمشق ادامه می‌دهند. در این حال منابع مدعی می‌شود از درگیری‌های شدید میان نیروهای ارتش سوریه با گروه‌های مسلح در میدان «ملکا» و به موازات این پیشروی دیگر یگان‌های ارتش سوریه در منطقه «الجسر» در منطقه «المتحلق جنوبی» خبر می‌دهند. از محور دوما نیز منابع میدانی خبر می‌دهند که یگان‌های ارتش سوریه ضمن پیشروی در این محور تنها دو کیلومتر با شهر فاصله دارند. شهریه که بزرگ‌ترین و در پناهگاه گروه‌های مسلح تروریستی در ریف دمشق به حساب می‌آید.

کوبانی در آستانه سقوط منابع رسانه‌ای اعلام کردند تروریست‌های داعش با وجود حملات هوایی انتلاف تحت رهبری آمریکا همچنان به انتقال نیرو و به طرف‌های کوبانی برای تسلط بر این شهر ادامه می‌دهند. همزمان با ادامه درگیری‌ها در شمال سوریه بخشی از نیروهای کمکی خود را از شهر رقه سوریه به اطراف کوبانی انتقال داد اما تا این‌وقت کنترل این شهر را به طر کامل در دست بگیرد. گزارش‌ها حاکی

صاحب امتیاز: شرکت ابرنچاپ اطلاعات

مدیر مسئول: سیدمحمدوعالی

مسیر دبیر: علیرضا خانی

نشانی: تهران- یلو ار میرداماد- خیابان نفت‌جنوبی- ساختمان

اطلاعات: کد پستی ۱۵۹۴۵۲۱۱ (تهران)

پست تصویری:تحریریه ۲۲۳۵۰۰

تلفن: ۲۹۹۹۹۰

تلفن آگهی‌ها ۲۱ و ۱۹۶۰۲۲۵۸

نمایش‌دهنده آگهی‌ها ۱۸-۱۴-۲۲۳۵۸

نشانی اینترنت: http://www.ettelaat.com

پست الکترونیکی: ettelaat@ettelaat.com

سرویس خارجی:وزارت امور آمریکا در واکنش به اظهارات جالبی طایفه مسعود بارزانی رئیس منطقه کردستان اظهار داشت: آمریکا با استقلال منطقه کردستان از عراق مخالفت است و از یکپارچگی عراق حمایت می‌کند.آلن پاترسون،معاون وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگو با خبرنگاران با اعلام این خبر افزود: خطاب به احزاب کرد خواهان جدایی از عراق گویم که آمریکا از یکپارچگی عراق حمایت می‌کند

و همواره به این کشور کمک‌های بسیاری می‌کند و بهیود حاکمیت قانون و دیگر امور در این کشور تلاش خواهد کرد. این در حالی است که رئیس‌القلیم کردستان عراق در سخنانی گفته بود:علیرغم اینکه جنگ علیه داعش در اولویت قرار دارد اما از همه‌پرسی در خصوص آینده اقلیم کردستان و استان کرکوک عقب‌نشینی نمی‌کنیم.مسعود بارزانی افزود:برای حفظ امنیت و ثبات کردها در عراق و همچنین بنا به دلایل سیاسی نظامی دیگری به کرد‌های عراق کمک کرد

وی همچنین فاش کرد که قبل از سقوط موصل داعش تاسمی با نوری مالکی،نخست‌وزیر سابق عراق برقرار کرده و به وی پیشنهاد داده بود که نیروهای عراق را به این شهر اعزام کند اما مالکی این پیشنهاد را نپذیرفت و این مسأله را مورد توجه جدی خود قرار داد. وی همچنین تأکید کرد: کردستان به همکاری با دولت جدید عراق به ریاست حیدر العبادی پایبند است هرچند که در هاله نسبت به برخی از مسائل مواضع محتاطانه‌ای دارند. در چنین شرایطی رهبر جریان صدر اعلام کرد که داعش در مناطق اطراف ۱۵ روزه به ارتش این کشور تحویل دهد، صدر، رهبر جریان صدر عراق در سخنانی اظهار داشت: تلاش خداوند شامل حال مبارزان ما شد و مفتا پیشروی‌های میدانی گسترده‌ای داشتند. ما کاملاً آماده‌ایم تا مناطق آزاد شده از ظرف دمت کم ۱۵ روز

و همچنین فاش کرد که قبل از سقوط موصل داعش تاسمی با نوری مالکی،نخست‌وزیر سابق عراق برقرار کرده و به وی پیشنهاد داده بود که نیروهای عراق را به این شهر اعزام کند اما مالکی این پیشنهاد را نپذیرفت و این مسأله را مورد توجه جدی خود قرار داد. وی همچنین تأکید کرد: کردستان به همکاری با دولت جدید عراق به ریاست حیدر العبادی پایبند است هرچند که در هاله نسبت به برخی از مسائل مواضع محتاطانه‌ای دارند.

در چنین شرایطی رهبر جریان صدر اعلام کرد که داعش در مناطق اطراف ۱۵ روزه به ارتش این کشور تحویل دهد، صدر، رهبر جریان صدر عراق در سخنانی اظهار داشت: تلاش خداوند شامل حال مبارزان ما شد و مفتا پیشروی‌های میدانی گسترده‌ای داشتند. ما کاملاً آماده‌ایم تا مناطق آزاد شده از ظرف دمت کم ۱۵ روز به ارتش عراق تحویل دهیم دیگر دخالتی در جنگ نمی‌کنیم. این ارتش عراق است که باید زمام

ضربه مهلک حزب الله لبنان به تروریست‌ها در سوریه با ۱۰۰ کشته و ۵۰۰ اسیر

عقیق خود را از اوضاع امنیتی و انسانی در این شهر اعلام کرد اتحادیه اروپا اعلام کرد حملات داعش به کوبانی را به شدت محرم می‌کند و ضمن همبستگی با تمامی کسانی که از اقدامات این گروه در رنج و عذابند، مصمم است به ایفای نقش خود در مبارزه با داعش ادامه دهد. این بیانیه اتحادیه اروپا، ترکیه و تمامی شرکای منطقه‌ای و بین‌المللی با یک‌طور کنگتنگتک در برابر تهدید داعش با یکدیگر «سوروش» با افراد مسلح وابسته به مناطق کدزشین سوریه و شهر کوبانی بحث و گفتگو کرد.

درحالی دیگر وزارت امور خارجه آمریکا تدابیر احتیاطی خود را برای مقابله با تهدیدهای بالقوه تروریست‌ها افزایش داده است. در بیانیه وزارت خارجه آمریکا آمده است: در واکنش به حملات هوایی ضد داعش که در ۲۲ سپتامبر آغاز شده است، داعش از حمایتش درخواست کرده است که ما خارجی‌ها در هر جایی حمله کنند، بنابراین احتمال حملات تلافی‌جویانه علیه منابع امنی و غرب و شرکای انتلاف در سراسر جهان افزایش یافته است و احتمال وقوع آن در خاورمیانه، شمال آفریقا، اروپا و آسیا وجود دارد.

موقع روسیه سخنگوی وزارت خارجه روسیه با تأکید مجدد بر تصمیم مسکو بر نییوستن به انتلاف ضد داعش اعلام کرد که مسکو از طریق حمایت‌های تسلیحاتی و اطلاعاتی از گروه‌هایی که با خطر داعش روبرو هستند با داعش مبارزه می‌کند. لکساندر لوانسویچ گفت: روسیه در هر صورت قانع ندارد به اهدافی بین المللی علیه گروه تروریستی داعش خواهد بود. سخنگوی وزارت خارجه روسیه همچنین تأکید کرد که روسیه روزهایی خاص خود را برای مقابله با داعش دارد و به شیوه خود توان خواهد داشت تا به تهدید مستقیم داعش روبرو هستند از جمله سوریه و عراق کمک می‌کند.

شیه نظامیان کردی که در حال دفاع از شهر کوبانی هستند موجب بر آن‌جنگته شدن خشم کردهای ترکیه شده است.

از طرفی رهبر اصلی‌ترین حزب سیاسی کردهای سوریه از ۱۵ ترکیه خواست اجازه دهد از خاک کشورش برای انتقال سلاح به دست مبارزان کرد از شهر کوبانی مدد می‌کند. استفاد هوش و فکرمسلّم گفت: ترکیه باید درک کند که کردها تهدیدی برای آنکارا نیستند.

ازسوی دیگر آفرایش کمک به ارتش سوریه و به تهدید مستقیم پایانه ای از دیدار «هاکان فیان» رئیس سازمان اطلاعات ترکیه در «ایزموگان» مشاور رئیس جمهوری آمریکا در خواست برآی کمک به ساکنان محاصره شد این شهر گفت: اگر ما هم اکنون اقدام کنیم، یک تراژدی دیگر برای مردم سوریه می‌کنی. گفتی برای جرم‌بشیرت اتفاق می‌افتد. والرئ امیرسون از جامعه بین‌الملل درخواست کرد به ساکنان محاصره شد شهر کوبانی کمک کنند.

معاون دبیرکل سازمان ملل در امور هماهنگی کمک‌های اضطراری هم با درخواست برآی کمک به ساکنان محاصره شد این شهر گفت: اگر ما هم اکنون اقدام کنیم، یک تراژدی دیگر برای مردم سوریه می‌کنی. گفتی برای جرم‌بشیرت اتفاق می‌افتد. والرئ امیرسون از جامعه بین‌الملل درخواست کرد به ساکنان محاصره شد شهر کوبانی کمک کنند.

اتحادیه اروپا نیز با صدور بیانیه‌ای ضمن محکومیت تشدید حملات داعش علیه کوبانی، نگرانی

اطلاعات

سال هشتماد ونهم

مخالفت رسمی آمریکا با جدایی منطقه کردستان عراق

امور را در دست بگیرد.رهبر جریان خارجه آمریکا در واکنش به اظهارات جالبی طایفه مسعود بارزانی رئیس منطقه کردستان از عراق مخالفت است و از یکپارچگی عراق حمایت می‌کند.آلن پاترسون،معاون وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگو با خبرنگاران با اعلام این خبر افزود: خطاب به احزاب کرد خواهان جدایی از عراق گویم که آمریکا از یکپارچگی عراق حمایت می‌کند

و همواره به این کشور کمک‌های بسیاری می‌کند و بهیود حاکمیت قانون و دیگر امور در این کشور تلاش خواهد کرد. این در حالی است که رئیس‌القلیم کردستان عراق در سخنانی گفته بود:علیرغم اینکه جنگ علیه داعش در اولویت قرار دارد اما از همه‌پرسی در خصوص آینده اقلیم کردستان و استان کرکوک عقب‌نشینی نمی‌کنیم.مسعود بارزانی افزود:برای حفظ امنیت و ثبات کردها در عراق و همچنین بنا به دلایل سیاسی نظامی دیگری به کرد‌های عراق کمک کرد

وی همچنین فاش کرد که قبل از سقوط موصل داعش تاسمی با نوری مالکی،نخست‌وزیر سابق عراق برقرار کرده و به وی پیشنهاد داده بود که نیروهای عراق را به این شهر اعزام کند اما مالکی این پیشنهاد را نپذیرفت و این مسأله را مورد توجه جدی خود قرار داد. وی همچنین تأکید کرد: کردستان به همکاری با دولت جدید عراق به ریاست حیدر العبادی پایبند است هرچند که در هاله نسبت به برخی از مسائل مواضع محتاطانه‌ای دارند.

در چنین شرایطی رهبر جریان صدر اعلام کرد که داعش در مناطق اطراف ۱۵ روزه به ارتش این کشور تحویل دهد، صدر، رهبر جریان صدر عراق در سخنانی اظهار داشت: تلاش خداوند شامل حال مبارزان ما شد و مفتا پیشروی‌های میدانی گسترده‌ای داشتند. ما کاملاً آماده‌ایم تا مناطق آزاد شده از ظرف دمت کم ۱۵ روز به ارتش عراق تحویل دهیم دیگر دخالتی در جنگ نمی‌کنیم. این ارتش عراق است که باید زمام

و همچنین فاش کرد که قبل از سقوط موصل داعش تاسمی با نوری مالکی،نخست‌وزیر سابق عراق برقرار کرده و به وی پیشنهاد داده بود که نیروهای عراق را به این شهر اعزام کند اما مالکی این پیشنهاد را نپذیرفت و این مسأله را مورد توجه جدی خود قرار داد. وی همچنین تأکید کرد: کردستان به همکاری با دولت جدید عراق به ریاست حیدر العبادی پایبند است هرچند که در هاله نسبت به برخی از مسائل مواضع محتاطانه‌ای دارند.

در چنین شرایطی رهبر جریان صدر اعلام کرد که داعش در مناطق اطراف ۱۵ روزه به ارتش این کشور تحویل دهد، صدر، رهبر جریان صدر عراق در سخنانی اظهار داشت: تلاش خداوند شامل حال مبارزان ما شد و مفتا پیشروی‌های میدانی گسترده‌ای داشتند. ما کاملاً آماده‌ایم تا مناطق آزاد شده از ظرف دمت کم ۱۵ روز به ارتش عراق تحویل دهیم دیگر دخالتی در جنگ نمی‌کنیم. این ارتش عراق است که باید زمام

و همچنین فاش کرد که قبل از سقوط موصل داعش تاسمی با نوری مالکی،نخست‌وزیر سابق عراق برقرار کرده و به وی پیشنهاد داده بود که نیروهای عراق را به این شهر اعزام کند اما مالکی این پیشنهاد را نپذیرفت و این مسأله را مورد توجه جدی خود قرار داد. وی همچنین تأکید کرد: کردستان به همکاری با دولت جدید عراق به ریاست حیدر العبادی پایبند است هرچند که در هاله نسبت به برخی از مسائل مواضع محتاطانه‌ای دارند.

در چنین شرایطی رهبر جریان صدر اعلام کرد که داعش در مناطق اطراف ۱۵ روزه به ارتش این کشور تحویل دهد، صدر، رهبر جریان صدر عراق در سخنانی اظهار داشت: تلاش خداوند شامل حال مبارزان ما شد و مفتا پیشروی‌های میدانی گسترده‌ای داشتند. ما کاملاً آماده‌ایم تا مناطق آزاد شده از ظرف دمت کم ۱۵ روز به ارتش عراق تحویل دهیم دیگر دخالتی در جنگ نمی‌کنیم. این ارتش عراق است که باید زمام

و همچنین فاش کرد که قبل از سقوط موصل داعش تاسمی با نوری مالکی،نخست‌وزیر سابق عراق برقرار کرده و به وی پیشنهاد داده بود که نیروهای عراق را به این شهر اعزام کند اما مالکی این پیشنهاد را نپذیرفت و این مسأله را مورد توجه جدی خود قرار داد. وی همچنین تأکید کرد: کردستان به همکاری با دولت جدید عراق به ریاست حیدر العبادی پایبند است هرچند که در هاله نسبت به برخی از مسائل مواضع محتاطانه‌ای دارند.

در چنین شرایطی رهبر جریان صدر اعلام کرد که داعش در مناطق اطراف ۱۵ روزه به ارتش این کشور تحویل دهد، صدر، رهبر جریان صدر عراق در سخنانی اظهار داشت: تلاش خداوند شامل حال مبارزان ما شد و مفتا پیشروی‌های میدانی گسترده‌ای داشتند. ما کاملاً آماده‌ایم تا مناطق آزاد شده از ظرف دمت کم ۱۵ روز به ارتش عراق تحویل دهیم دیگر دخالتی در جنگ نمی‌کنیم. این ارتش عراق است که باید زمام

تقریر شعر	۱۱ آذر ۱۳۹۲	تقریر شعر	۱۱ آذر ۱۳۹۲
غروب آفتاب	۲۳ آذر ۱۳۹۲	غروب آفتاب	۲۳ آذر ۱۳۹۲
انان مغرب	۱۱ آذر ۱۳۹۲	انان مغرب	۱۱ آذر ۱۳۹۲
نیمه شب(شعر،ایرین،پرب،پرسه)	۱۰ آذر ۱۳۹۲	نیمه شب(شعر،ایرین،پرب،پرسه)	۱۰ آذر ۱۳۹۲
انان صبح (فردا)	۴ آذر ۱۳۹۲	انان صبح (شنبه)	۴ آذر ۱۳۹۲
طلوع آفتاب (فردا)	۶ آذر ۱۳۹۲	طلوع آفتاب(هه شنبه)	۶ آذر ۱۳۹۲

در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

فرماندهی عملیات دجله از در مقابل ترکیه قرار دارد که در کنار انتلاف علیه داعش به صف آراییی پیروزد.
از سوی دیگر،رئیس دستگاه صدر با اشاره به اینکه هدف انتلاف داعشش به رهبری امریکا تجربه عراق است تأکید کرد آمریکا چیزی جز شر برای مردم عراق نمی‌خواهند. در همین حال،وزیر خارجه عراق تأکید کرد که بغداد اجازه نخواهد داد پایگاه‌های نظامی در عراق ایجاد شده یا نیروهای زمینی خارجی در این کشور مستقر شوند. ابراهیم جعفری،

تقریر اطلاعات	۲۱ آذر ۱۳۹۲	تقریر شعر	۲۱ آذر ۱۳۹۲
غروب آفتاب	۲۳ آذر ۱۳۹۲	غروب آفتاب	۲۳ آذر ۱۳۹۲
انان مغرب	۱۱ آذر ۱۳۹۲	انان مغرب	۱۱ آذر ۱۳۹۲
نیمه شب(شعر،ایرین،پرب،پرسه)	۱۰ آذر ۱۳۹۲	نیمه شب(شعر،ایرین،پرب،پرسه)	۱۰ آذر ۱۳۹۲
انان صبح (شنبه)	۴ آذر ۱۳۹۲	انان صبح (شنبه)	۴ آذر ۱۳۹۲
طلوع آفتاب (فردا)	۶ آذر ۱۳۹۲	طلوع آفتاب(هه شنبه)	۶ آذر ۱۳۹۲

آخرین رهبر ایران زنده ماندن می‌جنگ ایستنا: آخرین رهبر اتحاد جماهیر شوروی به دلیل شرایط حاد جسمانی در بیمارستان بستری شده‌است گفت برآی زنده ماندن مبارزه می‌کند. میخائیل گورباچف ۸۳ ساله، جزئیات دقیق بیماری‌اش را فاش نکرد و به زیبایی طبیعی منطقه ای،شود، ساخته خواهد شد. وزیر انرژی ترکیه اعلام کرد، اجرای برنامه انرژی اتمی در آقویو بهار آینده آغاز خواهد شد. وی افزود، ما در ماه مارس یا آوریل حفر زمین را برای برنامه اتمی آقویو آغاز می‌کنیم. به گفته وزیر انرژی ترکیه، این برنامه اتمی به سرمایه‌ای در ارزش ۲۲ میلیارد دلار نیاز دارد.

تظاهرات دولتی ۸۰هزار دانشجوی ایالتیای در فرانسه: ۸۰ هزار دانشجوی ایالتیای در شهرهای مختلف این کشور در اعتراض به برنامه دولت برای اعمال اضرکات در بخش‌های مختلف به منظور بهبود وضعیت اقتصادی تظاهرات کردند. شهرهای مای، میلان، پالرمو، باری، پروکیا و تعدادی دیگر از شهرهای ایالتیای عرصه تظاهرات مردمی بودند. قرار است تظاهرات دیگری ۲۵اکتبر (۲۸ مهر) برگزار شود.

تقش تهدید آمریکا بر کای پستن گواتانامو فرانس: سفید با صدور اخبار مبنی بر بسته شدن گواتانامو اعلام کرد که این اقدام برنامه‌ای استن این محل نگهداری مظنونین به اقدامات تروریستی ندارد. در پی انتشار خبری در روزنامه آمریکایی وال‌استریت ژورنال مبنی بر برسی آمریکا سر پیچیده شدن پایگاه نظامی گواتانامو توسط رئیس جمهوری ایالات متحده، سخنگوی شورای امنیت ملی آمریکا اعلام کرد که دولت برنامه‌ای برای این محل ندارد. گفتنی است برای آوامبا در سال ۲۰۰۸ و در سوجوه تبلیات انتخابات ریاست جمهوری قول داد بود که در صورت راه یافتن به کاخ سفید، گواتانامو را تعطیل کند.

دیویر کال:تاور،نگران بازگشت اعضای داعش هشتم

فرانس: دبیرکل جدید اتحادیه درباره بازگشت تروریست‌های خارجی عضو داعش به کشورهای عضو این ائتلاف نظامی ابراز نگرانی کرد. «پنس استولتنبرگ» درباره خطرات ناشی از بازگشت تروریست‌های خارجی عضو داعش به کشورهای غربی هشدار داد. وی گفت: اروپایی‌ها در حال مبارزه با خطر داعش در عراق و سوریه هستند چرا که آنها تهدیدی برای کشورهای عضو ناتو هستند.دیویر کال تاور بازگشت تروریست‌ها را تابعیت غربی عضو داعش به کشورهایشان را خطری برای همه اعضای ناتو خواند.

بازگشت دموکراسی خواهان به خیابان‌ها هنگ کنگ ایستنا: یک روز پس از آنکه دولت هنگ کنگ مذاکرات با رهبران دانشجویان با هدف این بند کردن بست کنونی را لغو کرد، هزاران معترض برای برگزاری یک راهپیمایی مومکراسی خواهانه به یکی از خیابان‌های مهم این دولت شهر آمده و جنبش نافرمانی مدنی را از سر گرفتند.از سرگیری راهپیمایی‌های هزاران نفر پس از آن صورت گرفت که حمایت‌ها از معترضان که از ۲۸ سپتامبر جاده‌ها خیابان‌های اصلی و مهم در سه منطقه تجاری هنگ کنگ را مسدود کرد بودند، کاهش یافته بود. برخی از راه‌ها باز شده‌اند اما یکی از خیابان‌های اصلی در مرکز منطقه تجاری همچنان اشغال است.

بو کوحرام ۲۷گروگان کابرونی را آزاد کرد

فرانس: دولت کامرون اعلام کرد -شورش‌های بو کوحرام ۲۷ گروگان این کشور را آزاد کردند. از میان ۲۷ گروگان آزاد شده، ۱۰ کارگر چینی تبار بودند. یکی از زنان آزاد شده، همسر «آدام علی» معاون اول نخست‌وزیر کامرون است. جزئیات چگونگی آزادی این ۲۷ گروگان در دست نیست اما رئیس جمهوری کامرون تأکید کرد که ۲۷ نفر آزاد شده در صحت و سلامت کامل هستند.

انفجارهای «هلنده» و «اروژگان» ۷کشته داشت فرانس: انفجارهای تروریستی در ولایت‌های هلمند و اروزگان افغانستان به کشته شدن هفت تن و زخمی شدن ده‌ها تن دیگر انجامید. در همین رابطه، مقام‌های ولایت «هلند» در جنوب افغانستان اعلام کردند، یک عامل انتحاری مواد منفجره همراه خود را در فرماندهی پلیس این ولایت منفجر کرد.بر اساس این گزارش، مقام‌های امنیتی این ولایت اعلام کردند که یک عامل انتحاری خود را در فرماندهی پلیس این ولایت منفجر کرد و این انفجار خود کشته بر جا گذاشت. در تحریل دیگر پنج غیر نظامی در استان اروزگان افغانستان کشته و ۱۴ تن دیگر زخمی شدند. این افراد در دو حمله جداگانه که بر اثر انفجار بمب کمان جاده‌ای راه دزد در شهرستان «چوره» و «هراوه» این استان کشته و زخمی شدند.

هلاکت سر کرده گروه تروریستی «انصار بیت المقدس» در سیکان مصر

سرویس خارجی: اشتر بیت مصر اعلام کرد که یکی از سرکرده‌های برجسته گروه تروریستی انصار بیت المقدس را در شمال شبه جزیره سینا به هلاکت رسانده است. سخنگوی ارتش مصر اعلام کرد:این فرد که «مشته فرحان خمیس» نام داشت در حملات علیه نیروهای مسلح و پلیس مصر در سینا مشارکت داشت و در جریان عملیات نیروهای مصری در شهر رفح کشته شده است. پس از اینکه گروه‌های تروریستی سربازان مصری و تأسیسات دولتی را هدف قرار دادند، ارتش مصر عملیات نظامی گسترده‌ای را برای تحت تعقیب قرار دادن اعضای گروه‌های تروریستی در شبه جزیره سینا آغاز کرده است. از سوی دیگر، یک سازمان حقوق بشری مصری اعلام کرد مصر تنها چند ساعت پیش از آغاز عملیات تحصیلی جدید در دانشگاه‌های این کشور دست کم ۴۰اعضای دانشجویان را بازداشت کرد. در همین حال،جداگانه جانی قاهره شماری از اعضای برجسته اخوان المسلمین از جمله «صفت حجازی» و «محمدالباجی» را به ۵ سال زندان محکوم کرد.

حمایان گروه تروریستی داعش در فضای مجازی اعلام کردند که شبکه‌ها ماهواره‌ای حامی داعش در لیبی به نام «بکبه ماهواره ای متوجه» راه اندازی شده است. از سوی دیگر، در پی انفجار خودروی بمب گذاری شده در مرکز شهر بغغاز در شرق لیبی سه تن کشته شدند.از سوی دیگر، تجمع اعتراض آمیز در میدان آزادی در بنغازی نیز برگزار شد و شرکت کنندگان در آن خواسته خود را برای برکناری نمایندگان پارلمان کنونی در طبق مطرح کردند.

تظاهرات گسترده ضدنژاد پرستی سایهوپستان آمریکا

نام افرادی که جان باخته‌اند، روی آن نوشته شده است. گفته می‌شود پلیس قبل از پاران‌پلن‌های شهر فرگوسن در ایالت میسوری، تظاهرات معترضان را به‌شدت

عید الله الاکبر

غدیر در آثار اسلامی
ما به «عیدالله الاکبر»، «یوم
العهد المعهود» و «یوم
الميثاق المأخوذ» تعبیر
شده است. این تعبیرات
که نشان دهنده تأکید
و اهتمامی خاص به
این روز شریف است.
خصوصیتش در مسأله

ولایت است. آن عاملی که در اسلام ضامن اجرای احکام است، حکومت اسلامی و حاکمیت احکام قرآن است. والا اگر آحاد مردم، ایمان و عقیده و عمل شخصی داشته باشند، لیکن حاکمیت - چه در مرحله قانونگذاری و چه در مرحله اجرا - در دست دیگران باشد، تحقق اسلام در آن جامعه، به انصاف آن دیگران بستگی دارد.

اگر آنها افراد بی انصافی بودند، مسلمانان همان وضعی را پدید می کنند که شما امروز در کوزوو، دیروز در بوسنی و هرزگوین، دیروز و امروز در فلسطین و در جاهای دیگر شاهدش بوده اید و هستید - ما هم در ایران مسلمان عریق و عمیق خودمان، سالهای متمادی همین را مشاهده می کردیم - اما چنانچه حکام، قدری با انصاف باشند، اجازه خواهند داد که این مسلمانان به قدر دایره خانه خودشان - یا حداکثر ارتباطات محله ای - چیزهایی از اسلام را رعایت کنند؛ ولی اسلام نخواهد بود.

بیانات به مناسبت عید سعید غدیر، ۱۳۷۸/۰۱/۱۶

اگر تخلف نمی شد...

امروز ما و جامعه بشری، همچنان در دوران نیازهای ابتدایی بشری قرار داریم. در دنیا گرسنگی هست، تبعیض هست - کم هم نیست؛ بلکه گسترده است، به یک جا هم تعلق ندارد؛ بلکه همه جا هست - زورگویی هست، ولایت نایحق انسان ها بر انسان ها هست؛ همان چیزهایی که چهار هزار سال پیش، دو هزار سال پیش به شکل های دیگری وجود داشته است. امروز هم بشر گرفتار همین چیزهاست و فقط رنگ ها عوض شده است.

«غدیر» شروع آن روندی بود که می توانست بشر را از این مرحله خارج کند و به یک مرحله دیگری وارد کند. آن وقت نیازهای لطیف تر و برتر، خواهش ها و عشق های به مراتب بالاتری، چالش اصلی بشر را تشکیل می داد. راه پیشرفت بشر که بسته نیست. ممکن است هزارها سال یا میلیون ها سال دیگر بشریت عمر کند؛ هر چه عمر کند، پوسته پیشرفت خواهد داشت. منتهی امروز پایه های اصلی خراب است؛ این پایه ها را پیغمبر اسلام بنیانگذاری کرد و برای حفاظت از آن، مسأله وصایت و نیابت را قرار داد؛ اما تخلف شد. اگر تخلف نمی شد، چیز دیگری پیش می آمد.

«غدیر» این است. در طول دوران دویست و پنجاه ساله زندگی ائمه (علیهم السلام) - که عمر دوران ظهور ائمه از بعد از رحلت پیغمبر تا زمان وفات حضرت عسکری، دویست و پنجاه سال است - هر وقت ائمه توانسته اند و خودشان را آماده کرده اند تا این که به همان مسیری که پیغمبر پیش بینی کرده بود، برگردند؛ اما خب، نشده است دیگر. حالا ماها در این برهه از زمان، به میدان آمده ایم و همتی هست به فضل و توفیق الهی و ان شاء الله که به بهترین و جبهی ادامه پیدا کند.

دردیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه

امام صادق(ع)، ۱۳۸۴/۰۱/۲۹

نباید طرح مسأله غدیر به جدایی مسلمان ها بینجامد

مرحوم آقای مطهری (رضوان الله علیه) مقاله ای به نام «الغدیر و وحدت اسلامی» دارد. ایشان در آن، این مسأله را تبیین می کند که طرح مسأله غدیر، چطور می تواند وسیله ای باشد برای نزدیک کردن دل های مسلمان ها به همدیگر.

بقیه در صفحه ۲

سروش و سیم زبیر ناویس
ای از دست هر دو جهان فیض ناب
این نه غدیر، این یم بی مستی است
عره کشانند صغیر و کبیر
دکشانیم زخیم غم غم
خو رده دو عالم ز غم سیدرتو آب
عقل نداند که کراشش بکجاست
تا بد از رخسار این آبگیر

امام موسی صدر

سخنرانی امام موسی صدر در لبنان در آستانه عید سعید غدیر خم

ابلاغ پیام در غدیر خم

به فرمان خداوند در شریعت مقدس اعمال کرد؛ به گونه ای که شریعت در حجه الوداع تمام و کامل گردید. چندین بار در جاهای مختلف؛ هنگام احرام، در منی، در عرفات، در مزدلفه، سخنانی گفت که نشانگر آن بود که این حج و این سال، سال وداع پیامبر با امت خویش است. احکام و رویدادهای حجه الوداع در کتابها موجود است. در پایان این حج، پیامبر همراه همه مسلمانانی که با ایشان در آن سال حج گزارده بودند، از مکه خارج شده و به طرف مدینه حرکت کردند. در روز هجدهم ماه ذی الحجه، روز غدیر، همگی به «جحفه» رسیدند. جحفه برای بسیاری از مسلمانانی که همراه پیامبر بودند، آخر راه بود؛ چون راه آنها از یکدیگر جدا می شد: اهل شام از یک راه می رفتند، اهل یمن از راهی دیگر و مسلمانان عراق از راه سوم. ولی در جحفه همه با پیامبر بودند و به گفته مورخان، جمعیت آنان بیشتر از صدهزار نفر بوده است. جحفه نام بیابانی بزرگ و وسیع است. پیامبر در آن بیابان به برکه آبی رسید که در فصل زمستان در آن آب جمع می شد و در دیگر فصل ها از آن آب استفاده می کردند.

پیامبر نزدیک این برکه که به غدیر «خم» معروف بود، فرود آمد و به مسلمانان نیز فرمان داد فرود آیند و جمع شوند.

بقیه در صفحه ۳

در این لحظات و در این روزها با آن دسته از برادرانمان همگام و همنا هستیم که حج گزارده اند و واجب خود را ادا کرده اند و خشنودی خداوند سبحان را به دست آورده اند.

کسانی که عید قربان را ارج نهاده اند و آن را حقیقتاً جشن گرفته و گرامی داشته اند، آن گونه که خداوند متعال می پسندد.

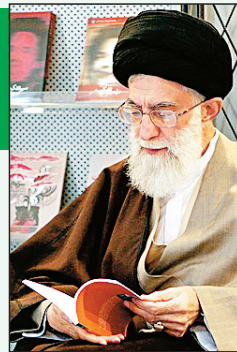
در این روزها با برادرانی همنا هستیم که از هر کجا به زیارت خانه خدا شرفیاب شده اند. این زیارت گوارایشان باد. به ویژه که در این سال حادثه ای بزرگ و پرمعنا رخ داد؛ یعنی دیدار با مراجع بزرگوارمان جناب سید محسن حکیم (ادام الله ظله).

همچنین در این روزها و لحظات همنا با برادرانی زندگی می کنیم که در طول تاریخ اسلام حج گزارده اند و این مراسم را گرامی داشته اند؛ همه کسانی که فریضه حج را به جا آورده اند و این روزها را ارج نهاده اند و این رسالت و امانت را پاس داشته اند تا این که به دست ما رسیده است. در پیشاپیش آنها قافله پیامبر (ص) است که در سال دهم هجری به همراه پیامبر حجه الوداع را انجام دادند.

همان گونه که می دانید، پیامبر در آخرین سال زندگی خود به حج رفت و رفتار پیامبر در آن سال و در آن حج رنگ و بوی وداع داشت و مسؤولیت های بزرگ مسلمانان را به آنان گوشزد می کرد.

به اصطلاح هنرمندان و نقاشان، آخرین روتوش ها و اصلاحات را

عید الله الاکبر

می‌کند.

بقیه از صفحه اول
مرحوم علامه امینی هم عقیده شیعه را در «الغدیر» اثبات کرده است؛ اما کتاب، بیان، لحن، سلیقه و شیوه برخورد او با مسأله، طوری است که همه مسلمین را جذب

شما تقریظ هایی را که مسلمانان مصر، شام و دیگر نقاط دنیا بر کتاب ایشان نوشته‌اند، ببینید. ما باید توجه داشته باشیم که نوع طرح مسأله، طوری نباشد که به جدایی مسلمانان بینجامد. این خیلی مهم است. الان جمعیت انبوهی از مسلمانان دنیا به مکتب و مذهب ما معتقدند و در دنیا هم آبرومندند. هم جمهوری اسلامی در ایران و هم شیعیان در هر نقطه‌ای که هستند، مردم آبرومندی هستند و در عراق، لبنان و جاهای دیگر، مسلمان‌ها به وجود اینها افتخار می‌کنند. بنابراین باید مراقب باشیم که مسأله را طوری طرح کنیم که هم عقیده‌های خودمان ناراحت نشوند. البته باید عقیده خودمان را بیان و آن را تثبیت کنیم؛ اما اشتباهات و خطاها را هم برطرف کنیم.

۱۳۸۴/۰۹/۱۴

مسأله غدیر، ورود نبی مکرم اسلام در امر مدیریت جامعه است

مسأله غدیر و تعیین امیرالمؤمنین (علیه‌الصلوة والسلام) به عنوان ولی امر امت اسلامی از سوی پیامبر مکرم اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) یک حادثه بسیار بزرگ و پر معناست. در حقیقت دخالت نبی مکرم در امر مدیریت جامعه است. معنای این حرکت که در روز هجدهم ذی‌الحجه سال دهم هجرت اتفاق افتاد، این است که اسلام به مسأله مدیریت جامعه به چشم اهمیت نگاه می‌کند.

این طور نیست که امر مدیریت در نظام اسلامی و جامعه اسلامی، رها و بی‌اعتنا باشد. علت هم این است که مدیریت یک جامعه، جزو اثرگذارترین مسائل جامعه است.

تعیین امیرالمؤمنین هم -که مظهر تقوا و علم و شجاعت و فداکاری و عدل در میان صحابه پیغمبر است -ابعاد این مدیریت را روشن می‌کند. معلوم می‌شود آنچه از نظر اسلام در باب مدیریت جامعه اهمیت دارد، اینهاست.

کسانی که امیرالمؤمنین را به جانشینی بلافصل هم قبول ندارند، در علم و زهد و تقوا و شجاعت آن بزرگوار و در فداکاری او برای حق و عدل، تردید ندارند.

این مورد اتفاق همه مسلمین و همه کسانی است که امیرالمؤمنین (علیه‌الصلوة والسلام) را می‌شناسند. این نشان می‌دهد که جامعه اسلامی از نظر اسلام و پیغمبر، چه نوع مدیریت و زمامداری و حکومتی را باید به عنوان هدف مطلوب دنبال کند.

پاکدشت در عید سعید غدیر، ۱۳۸۳/۱۱/۱۰

عید غدیر، سنت ملی ماست

عید غدیر هم سنت ملی ماست؛ چون ملت ما دارای این عقیده و این محتوا و این هویت در ذهن خودش هست. یکی از کارهای دشمنان این است که ملت‌ها را از هویت خالی کنند. البته این قضیه، داستان مفصلی است و با دو کلمه، نه می‌شود ابعادش را نشان داد و نه می‌شود خطرش را آن‌چنان که هست، گوشزد کرد.

شما در محیط دانشجویی با این سیاست کلی که شناخته و ناشناخته و پیدا و پنهان وجود دارد، باید مبارزه کنید و مبانی ارزشی را -مبانی بی‌کیفیتی که تشکیل‌دهنده هویت ملت ایران است و می‌تواند آنها را پیش برد و صاحب همه چیز کند - حفظ کنید.

۱۳۸۲/۰۲/۰۸

او عادل‌ترین شما در بین مردم است

نبی اکرم در بیان صفات امیرالمؤمنین می‌فرماید: «اعدلکم فی الرعیة»؛ او عادل‌ترین شما در بین مردم است. هم عدالت درونی و معنوی و فردی امیرالمؤمنین مراد است و هم عدالت رفتاری و عدالت اجتماعی او. اینها چیزهایی است که در زبان به آسانی می‌شود بیان کرد، اما در تحقق و تبلور در عمل است که انسان به عظمت این حقیقت و کسانی که تجسم این حقیقت بوده‌اند، پی می‌برد.

عدالت به معنای واقعی کلمه در وجود امیرالمؤمنین، در رفتار او، در تقوای او و در توجه او حضور دارد. در رفتار بیرونی او هم عدالت تجسم پیدا می‌کند.

امروز بعد از گذشت قرن‌ها، اگر بخواهیم عدالت را تعریف کنیم و آن را در ضمن مثال و نمونه بیان کنیم، هیچ مثالی رساتر و گویاتر از رفتار امیرالمؤمنین علیه‌السلام نمی‌توانیم پیدا کنیم.

این است که نبی اکرم او را به امر پروردگار و با نصب الهی به مردم معرفی و به مقام ولایت منصوب می‌کند. این یک حقیقت اسلامی است. این کجا و این که کسی معتقد باشد که هر ظالمی با هر شیوه و رفتار باز یگرانه‌ای توانست زمام قدرت را در دست بگیرد، مردم باید از او اطاعت کنند، کجا؟! این اسلام است یا آن؟!!

لذا مسأله غدیر با این مضمون و الا متعلق به همه مسلمان هاست؛ چون به معنای حاکمیت عدل، حاکمیت فضیلت و حاکمیت ولایت‌الله است.

اگر ما هم بخواهیم حقیقتاً از متمسکین به ولایت امیرالمؤمنین باشیم، باید خودمان و محیط زندگیمان را به عدل نزدیک کنیم. بزرگترین نمونه این است که هر چه بتوانیم، استقرار عدل کنیم. چون دامنه عدالت نامحدود است. هر چه بتوانیم عدل را در جامعه بیشتر مستقر کنیم، شباهت ما به امیرالمؤمنین و تمسک ما به ولایت آن بزرگوار بیشتر خواهد شد.

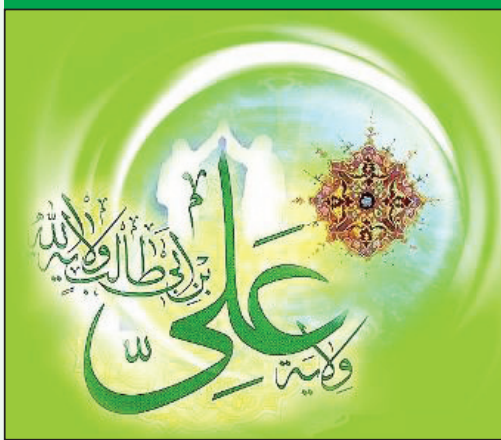
در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام به مناسبت عید غدیر خم، ۱۳۸۱/۱۲/۰۱

غدیر و انقلاب اسلامی ایران

شاید اکثر آن کسانی هم که در ماجرای بیعت امیرالمؤمنین علیه‌الصلوة والسلام، گرد آن بزرگوار را گرفتند و با او بیعت کردند و پای فشر دند و فداکاری نمودند، واقعه غدیر و به طریق اولی ظهور اسلام و جنگ‌های امیرالمؤمنین را ندیده بودند.

اما اسلام و هدایت و نور آن فقط برای کسانی نیست که در آن وقت حضور داشتند، بلکه برای همه و برای همیشه است: «و آخرین منم لما یلقوا بهم». انقلاب اسلامی، شروع یک راه پرافتخار و سعادت بخش بود. همه کسانی که از بی‌عدالتی رنج برده‌اند و تشنه عدالت اند، این پدیده را به جان دوست دارند و برای آن تلاش می‌کنند.

همه کسانی که سنگینی و فشار نظام دیکتاتوری و اختناق و زورگویی و قدرت فردی را احساس کرده یا درباره آن فکر کرده‌اند،

از انقلاب اسلامی، از حرکت ملت مسلمان و از مبارزه فراگیر این ملت استقبال کرده‌اند و می‌کنند. مخصوص امروز نیست، در آینده هم همین طور خواهد بود.

بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۸۱/۱۰/۱۹

اوج مطلوب همه رسالت‌ها

امیرالمؤمنین علیه‌الصلوة والسلام در مقابله با خطرهای آن‌چنان شجاعانه عمل می‌کند که می‌گوید کسی نمی‌توانست با فتنه‌ای که من چشم آن را در آوردم -منظور، فتنه خوارج است -یا فتنه ناکشتن در افتد.

آن معنویت و دین و اخلاق و فضیلت از یک طرف، آن بینش عمیق و شجاعت و فداکاری و عواطف رقیق انسانی در کنار صلابت و استحکام معنوی و روحی از طرف دیگر؛ همه اینها ناشی از عصمت است؛ چون خدای متعال او را به مقام عصمت برگزیده است و گناه و اشتباه در کار او وجود ندارد. اگر چنین کسی در رأس جامعه باشد، اوج مطلوب همه رسالت‌هاست. این معنای غدیر است. در غدیر، چنین کاری اتفاق افتاد.

در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت علی بن موسی الرضا (ع)

در روز عید سعید غدیر خم، ۱۳۸۰/۱۲/۱۲

بشریت، حکومت پنج‌ساله امیرالمؤمنین را هرگز فراموش نخواهد کرد

امامت، یعنی همان اوج معنای مطلوب اداره جامعه در مقابل انواع و اقسام مدیریت‌های جامعه که از ضعف‌ها و شهوات و نخوت و فزون‌طلبی انسانی سرچشمه می‌گیرد. اسلام شیوه و نسخه امامت را به بشریت ارائه می‌کند؛ یعنی این که یک انسان، هم دلش از فیض هدایت الهی سرشار و لبریز باشد، هم معارف دین را بشناسد و بفهمد -یعنی راه را درست تشخیص دهد -هم دارای قدرت عملکرد باشد -که «یا یحیی خذ الكتاب بقوة» -هم جان و خواست و زندگی شخصی برایش حائز اهمیت نباشد؛ اما جان و زندگی و سعادت انسان‌ها برای او همه چیز باشد؛ که امیرالمؤمنین در کمتر از پنج سال حکومت خود، این را در عمل نشان داد.

شما می‌بینید که مدت کوتاه کمتر از پنج سال حکومت امیرالمؤمنین، به عنوان یک نمونه و الگو و چیزی که بشریت آن را هرگز فراموش نخواهد کرد، در طول قرن‌ها همچنان می‌درخشد و باقی مانده است. این نتیجه درس و معنا و تفسیر واقعه غدیر است.

در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت علی بن موسی الرضا (ع)

در روز عید سعید غدیر خم، ۱۳۸۰/۱۲/۱۲

کتاب الغدیر

همین کتاب الغدیر هم به‌نظر من مهجور است. من به دوستانمان سفارش کردم الغدیر را که در آن صدها کتاب است -یعنی ایشان درباره موضوعات مختلف، مطالبی دارد. گاهی صد صفحه، هشتاد صفحه درباره یک شخص، یک مطلب، یا یک حدیث، مطلب دارد و یک نفر باید اینها را از اوّل الغدیر بخواند، تا به مطلب مورد نظر برسد و از آن استفاده کند.

حالا کو آن آدمی که حوصله کند، یازده جلد کتاب الغدیر را بخواند و این‌گونه مطالب را بیرون بکشد؟! -مورد بررسی دقیق قرار دهند و موضوعات مختلف را دانه دانه بیرون بکشند؛ هر کدامشان یک کتاب، یا یک جزوه است.

الغدیر هم -آن کاخ عظیمی که مرحوم امینی ساخته -به جای خود محفوظ؛ این کتاب‌ها هم دانه دانه بیاید و اقطار عالم را پر کنند. یعنی الغدیر به صورت یک مجموعه، وجود داشته باشد، یک جا هم جزوه، جزوه وجود داشته باشد.

سخنرانی امام موسی صدر در لبنان در آستانه عید سعید غدیر خم

ابلاغ پیام در غدیر خم

بقیه از صفحه اول

در روزی گرم از روزهای تابستان که خورشید در وسط آسمان است و زمین پاها را می سوزاند... حتی بسیاری از مسلمانان که کفش به پا نداشتند، نمی توانستند بر روی زمین بایستند و از شدت گرمای تابستان برخی از لباس هایشان را زیر پایشان گذاشته بودند. همه ایستادند و فهمیدند که پیامبر به خاطر امر مهمی آنان را فراخوانده است.

این اجتماع، آخرین اجتماع مسلمانان با پیامبر بود و سخنان پیامبر در این اجتماع مهمترین سخنانی بود که پیامبر با آن، امت خود را وداع می گوید: «ای مردم، نزدیک است که فراخوانده شوم و من نیز آن را می پذیرم»؛ یعنی زمان مرگ من نزدیک است. به شما خبر می دهم که به زودی از میان شما خواهم رفت. پیامبر در اجتماع مسلمانان و در آخرین دیدار خود با آنان می خواهد وداع کند و سخنی بگوید. این سخن یقیناً مهم است و وصیتی بزرگ خواهد بود، این طور نیست؟ کسی که می خواهد

از میان خانواده اش برود، آخرین سخنان را که مهم و اساسی است به آنان می گوید تا پس از مرگش برای آنان سودمند باشد. «ای ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالتک: ای پیامبر، آنچه را از خداوند به تو نازل گشته است، به مردم برسان و اگر چنین نکنی، رسالت را به انجام نرسانده ای...» بنابر این امری عظیم در کار است که اگر رها شود، به معنای عدم ابلاغ رسالت است.

در این امر مهم، پیامبر باید از آزار و اذیت مردم در امان بماند: «والله یعصمک الناس»؛ یعنی مسأله ای در کار بود که می توانست طمع و هوا و هوس مردم را برانگیزد. کسانی بودند که به خاطر دنیا اسلام آورده بودند و اسلام را راهی برای رسیدن به خواسته ها و شهوت های خود می دانستند. کسانی بودند که خود را برای به دست گرفتن رهبری جامعه پس از پیامبر آماده کرده بودند و بی تردید در چنین موقعیتی ممکن بود اعلام این مسأله توسط پیامبر، آنان را بی اعتبار کند و آرزوها و خواب هایی را که دیده بودند، بر باد دهد؛ از این رو پیامبر نیاز به مصونیتی از جانب خداوند داشت.

صدها و هزاران نفر از روایان، محدثان، مفسران، علمای رجال، اصحاب پیامبر و تابعان این حدیث را نقل کرده اند و از نظر سندی جای هیچ گونه تردیدی در آن نیست. به اتفاق مفسران و تاریخ نویسان و روایان و فقیهان و صحابه و تابعان این دیدار آخرین پیامبر با امت، بی تردید رخ داده است و متن حدیثی که احمد بن حنبل پیشوای حنبلیان در مسند خود نقل کرده، همان حدیثی است که در کتاب های ما وجود دارد. در این مسأله هیچکس اختلاف ندارد.

پیامبر در این روز پس از آن که از مرگ خود خبر داد، از آنان خواست به ادای رسالت از سوی او گواهی دهند. همه گفتند: آری، تو رسالت خود را ابلاغ کردی و آن را به طور کامل انجام دادی و در این راه از هیچ کوششی فروگذار نکردی. پس از آن پیامبر فرمود: «ایا من به شما از خودتان سزاوارتر نیستم؟ همه گفتند: آری. اما چرا پیامبر چنین سؤالی از آنان پرسید؟ چرا چنین گفت؟ برای این که معنای سخن بعدی خود را روشن کند. سپس پیامبر دست علی را بلند کرد؛ به گونه ای که زیر بغل هر دو آشکار شد و فرمود: «من کنت مولا فلهذا علی مولا: هر که من مولای او هستم، این علی مولای او است.» سپس دستان خود را به سوی آسمان بلند کرد و فرمود: «اللهم وال من والاه و عاد من عاداه و انصر من نصره و اخذل من خذله: خدایا هر که او را دوست دارد، دوست بدار و هر که او را دشمن دارد، دشمن بدار و هر که او را یاری کند، یاری رسان و هر که او را خوار کند، خوار ساز.» مردم نیز آمین گفتند.

مردم از این روایت متواتر چه فهمیده و چگونه به آن عمل کرده اند؟ اینها دو سؤالی هستند که دوست دارم در این روز مبارک به آنها پاسخ دهم. این روزهای جاویدان، همواره در تاریخ ما باقی خواهد ماند. جهان دگرگون شده، ولی این

روز تغییری نکرده است. حاکمان بسیاری آمده و رفته اند، ولی این روز همچنان باقی است. اوضاع جامعه، مشکلات، انتخابات و دیگر شرایط باعث نمی شود که ما این روز را فراموش کرده و نسبت به آن کم توجه شویم. ما با خداوند خود پیمان می بندیم که از کسانی خواهیم بود که این سخن و این خطبه را شنیدند و فهمیدند و به آن عمل کردند. این طور نیست؟ در اینجا سه نکته وجود دارد:

۱- شنیدن پیام: ما و همه مسلمانان بدون استثنا این پیام را شنیده ایم. هر کس که تاریخ و لغت و تفسیر و حدیث را بررسی کند، این ندای پیامبر در گوشش طنین انداز می شود که: «من کنت مولا فلهذا علی مولا».

۲- فهم پیام: آیا معنای سخن پیامبر را درست فهمیدیم؟ ان شاء الله. برخی سخن پیامبر را به گونه دیگری فهمیدند. آنها گفته اند که میان امیر مؤمنان علی (ع) و قهرمانان عرب، قبایل عرب، عشایر و خانواده ها حس انتقام جویی و خونخواهی وجود داشت.

فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در خطبه خود، با اشاره به آیه «کلما او قلدوا نارا للحرب اطفالها الله: هر بار که آتشی برای پیکار برافروختند، خدا آن را خاموش ساخت.» (مائده، ۶۴)، فرموده اند: «و کلما فغیر فاغر من قریش قذف باین عمه فی لهباتها: و هنگامی که اوضاع شدت می یافت، [پیامبر] پسر عمویش را در شعله های آن می افکند.» فاطمه زهرا می گوید که وقتی اوضاع سخت می شد و شعله حوادث زبانه می کشید و گروهی طغیان می کردند، پیامبر پسر عمویش امیر مؤمنان علی (ع) را در میان شعله های سرکش می افکند و او همواره آنها را خاموش می ساخت.

طبیعی است که میان علی و کسانی که در آخرین لحظات اسلام آوردند و گروه گروه وارد اسلام شدند، [کینه و دشمنی وجود داشته باشد]. إِذَا جَاءَ بَصُرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِی دَیْنِ اللَّهِ أَفْوَاجًا: چون یاری خدا و پیروزی فرارسد، و ببینی که مردم دسته دسته در دین خدا در آیند.» (نصر، ۱-۲) این افراد چگونه اسلام آوردند؟ اینها پس از آن که پیروزی محمد قطعی شد و توانست بر پسر عموهای خود و بر قریش غلبه کند، دریافتند که ایستادگی دیگر هیچ سودی ندارد و باید اسلام بیاورند.

بنابر این ورود آنان به اسلام پس از ثبات یافتن موقعیت پیامبر و قدرت گرفتن امت او بود. چه عاملی باعث ثبات یافتن و استواری دین خدا شده بود؟ رهبری درست و هوشمندانه پیامبر و شجاعت علی. علی وارد آتش جنگ ها و مشکلات شد و به فرمان خداوند بسیاری از قهرمانان عرب و بزرگان قریش را کشت.

درست است، شاید تعداد کمی از خانواده ها از علی داغدار بودند و نتوانسته بودند از او انتقام بگیرند. از این رو کسانی از این حدیث برداشت نادرست کرده و می گویند پیامبر اکرم (ص) می دید که مردم از علی بیزارند و نسبت به او حس انتقام جویی و خونخواهی دارند. لذا با توجه به این که مرگ او نزدیک بود، از مردم خواست علی را دوست داشته باشند و گفت: «من کنت مولا فلهذا علی مولا» آنان می گویند معنای این حدیث چنین است: «هر کس مرا دوست دارد، علی را نیز دوست بدارد.» بنابر این معنای این حدیث پیامبر، دوست داشتن علی و بیزار نبودن از او است.

در پاسخ این افراد باید گفت: درست است که کلمه «المولی» هم در معنای دوستدار و هم در معنای ولی امر و حاکم استعمال می شود، ولی آیا صرف دوست داشتن علی در خور چنین اهتمام فراوانی بود که پیامبر مردم را در آخرین لحظه زیر آفتاب شدید و بر روی زمین داغ جمع کند و به آنها بگوید ای مردم علی را دوست داشته باشید. بعد است که مقصود پیامبر این بوده باشد.

گذشته از این، پیامبر در حجة الوداع و در عرفات فرموده بود: خون هایی که ریخته شده

است، تمام شده و هیچکس نباید به خاطر خون های ریخته شده انتقام بگیرد. اسلام آنچه پیش از این بوده است، پاک می کند و خون هایی که ریخته شده، به فرمان خدا و رسول خدا و برای دفاع از امت بوده است و خونخواهی و انتقام جویی در آنها نیست.

بنابر این مسأله دوست داشتن، آن مسأله مهمی نبود که پیامبر مردم را به خاطر آن گرد هم آورد. افزون بر آن که ما عرب هستیم و معنای جمله را با توجه به قرائن متصله و منفصله می فهمیم. ابتدای حدیث و خطبه، قرینه است برای معنای ولی و مولا. پیامبر ابتدا فرمود: «ایا من به شما از خودتان سزاوارتر نیستم؟ گفتند: آری، سپس فرمود: «هر که من مولای او هستم، این علی مولای او است.» قرینه، پیش از آن آمده و معناروشن است و به توضیح نیاز ندارد. «ایا من به شما از خودتان سزاوارتر نیستم؟ گفتند: آری. معنای «به شما از خودتان سزاوارترم» چیست؟ اگر پیامبر می خواست بگوید که هر که مرا دوست دارد علی را دوست بدارد، چرا گفت: «ایا من به شما از خودتان سزاوارتر نیستم؟»

بنابر این، چنین برداشتی نادرست است و تفسیر درست این است که معنای «مولا» همان است

که در ابتدای خطبه آمده؛ یعنی همان معنایی را که از عبارت «ایا من به شما از خودتان سزاوارتر نیستم» می فهمیم؛ از جمله «من کنت مولا فلهذا علی مولا» نیز می فهمیم. این معنایی روشن و عرفی است که هر عربی بدون نیاز به این بحث ها و شبهه های سست و بی پایه درک می کند.

بنابر این معنای درست حدیث و خطبه غدیر این است که مقام و منصبی که پیامبر به فرمان خداوند در روز غدیر به علی عطا کرد، همان مقام و منصبی است که خود ایشان به حکم آیه «النبی اُولی بِالْمُؤْمِنِیْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ» در طول زندگی دارا بوده و معنایی که از این آیه می فهمیم، همان معنایی است که از حدیث غدیر می فهمیم؛ یعنی موضوع آیه شریفه توسعه یافت. آیه می گوید: پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است و سیره پیامبر و خطبه ایشان می گوید: «علی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است.»

معنای روشن و قطعی حدیث این است که اطاعت از پیامبر واجب است؛ یعنی اگر نفس شما چیزی بخواید، ولی علی (ع) چیز دیگری بخواید، باید خواسته نفس را رها کنید و خواسته علی را مقدم بدارید، همان گونه که قبلاً نیز به سخن محمد عمل می کردید. حال می خواهیم معنای ولایت و مولا را بدانیم؛ همان معنایی که از آیه زیر برمی آید: «اِنَّمَا وَلِیْکُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِیْنَ ءَامَنُوا الَّذِیْنَ یَقِیْمُونَ الصَّلَاةَ وَیُؤْتُونَ الزَّکَاةَ وَهُمْ رَاکِعُونَ: ولی شما تنها خدا و پیامبر او است و کسانی که ایمان آورده اند، همان کسانی که نماز برپا می دارند و در حال رکوع زکات می دهند.» (مائده، ۵۵) معنای «ولی» در این آیه همان معنای «اولوا الامر» در آیه «اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم»: خدا را اطاعت کنید و پیامبر و اولیای امر خود را [نیز] اطاعت کنید.» (نساء، ۵۹)

بقیه در صفحه ۴

غدیر در تقدیر

رضارفع

سر می رسد فرشته وحی از دیار عشق

با مژده رسیدن فصل بهار عشق

پر می کشند چلچله ها جانب غدیر

گویا رسیده لحظه سبز قرار عشق

بود از ازل، قرار من و عشق و حادثه

روزی کنار بر که ای از چشمه سار عشق

صد قافله است حامل این پرسش بزرگ

کز رفتن ایستاد چرا تکسوار عشق؟

شاید رسیده فرصت دیدار آخرین

با مقتدای قافله، با اقتدار عشق

پیچید در فضا گل سرخ محمدی

مست از شمیم دوست دل میگسار عشق

خمخانه ای است حضرت ساقی، غدیر خم

می از «خم» آرد بهر جهانی خمار عشق

افتاد یک «تقارن سعدین» اتفاق

در آسمان نه، روی زمین، در مدار عشق

پهلوی زدند شمس و قمر در کنار هم

تا یک اشاره کرد خداوندگار عشق

دست خدا که دست علی را گرفت، گفت:

بعلازم من، این علی است ولی یادگار عشق

این یادگار، این سخن عشق، این علی

ایسن ماندگار تر ز تمام تبار عشق

مردی که فاتح دل هستی و نیستی است

وقتی فشردد در کف خود و ذوالفقار عشق

آنک علی است، بعد رسول خدا «ولی»

می گیرد امتداد از او روزگار عشق

«تقدیر در غدیر» رقم زد برای ما

یک کهکشان ستاره دنباله دار عشق

خاک غدیر می شودش توتیای چشم

آنجا اگر که باز بیفتد گذار عشق

دکتر علی شریعتی

روح چند بعدی علی (ع)

و سیاست، دشمن خطرناک همه پستی هایی که انسانیت همواره از آن رنج می برد و مجسمه همه آرزوهایی که انسانیت همواره در دل می پرورد.

... علی (ع)؛ چه کسی می تواند سیمای او را نقاشی کند؟! روح شگفتی با چند بعد، مردی که در همه چهره هایشان به عظمت خدایان اساطیر است. انسانی که در همه استعداد های متفاوت و متناقض روح و زندگی قهرمان است. قهرمان شمشیر و سخن، خردمندی و عشق، جانبازی و صبر، ایمان و منطق، حقیقت و سیاست، هوشیاری و تقوی، خشونت و مهر، انتقام و گذشت، غرور و تواضع، انزوا و اجتماع، سادگی و عظمت. انسانی که هست از آن گونه که باید باشد، و نیست.

در معرکه های خونین نبرد، شمشیر پر آوازه اش صفوف دشمن را می شکافد و به بازی می گیرد. سیاه خصم همچون کشتزار گندم های رسیدۀ در دم تیغ دو دمش بر روی هم می خوابد و در دل شب های ساکت مدینه همچون یک روح تنها و دردمند که از خفقان زیستن بی طاق شده است و از بودن به ستوه آمده، بستر آرامش را رها می کند و در پناه شب - که با علی سخت آشنا و مأنوس و محرم است - از سایه روشن های آشنای نخلستان های ساکت حومه شهر، خاموش می گذرد و سر در حلقوم چاه می برد، و غریبان می نالد. زندانی بزرگ خاک، عظمتی که در زیستن نمی گنجد. روح آزادی که سقف سنگین و کوتاه آسمان بر سینه اش افتاده است و دم زدن را بر او دشوار کرده است.

او که از شمشیرش مرگ می بارد و از زبانش شعر؛ هم زیبایی دانش را می شناسد و هم زیبایی خداوند را هم پرواز های اندیشیدن را و هم تپش های دوست داشتن را. خون ریز خشمگین صحنه پیکار، سوخته خاموش خلوت محراب. او: ویرژیل «دانت» است، و رستم «فردوسی» است و شمس مولای روم و...

چه می گویم! مگر با کلمات می توان از علی (ع) سخن گفت؟! باید به سکوت گوش فراداد، تا از او چه ها می گوید؟! چه او با علی (ع) آشناتر است...! علی (ع) خود محمد (ص) دیگری است، و شگفت تر آن که: در سیمای علی (ع)، محمد (ص) را نمایان تر می توان دید.

... علی (ع) مرد شمشیر و سخن و سیاست است. احساسی به رقت یک عارف دارد، و اندیشه ای به استحکام یک حکیم. در تقوا و عدل چندان شدید است که او را در جمع یاران - حتی در چشم برادرش عقیل - تحمل ناپذیر ساخته است. آشنایی دقیق و شاملش با قرآن، قولی است که جملگی بر آنند.

شرایط زندگی خصوصی اش، زندگی اجتماعی و سیاسی اش و پیوندش با پیغمبر (ص)، و به ویژه سرشت و روح عمیقی که در زیر احکام و عقاید و شعایر یک دین نهفته است و غالباً از چشم های ظاهر بین پنهان می ماند، از نزدیک آشنا کرده و احساسش و بینش با آن عجین شده است. وی یک وجدان اسلامی دارد، و این جز اعتقاد به اسلام است.

در طول ۲۳ سالی که محمد (ص) نهضت خود را در صحنه روح و جامعه آغاز کرده، علی (ع) همواره درخشیده، همواره در آغوش خطر ها زیسته است و یک بار تلغزیده است. یک بار کمترین وضعی از خود نشان نداده است.

آنچه در علی (ع) سخت ارجمند است، روح چند بعدی اوست. روحی که در همه ابعاد گوناگون و حتی ناهمانند قهرمان است. قهرمان اندیشیدن و جنگیدن و عشق ورزیدن، مرد محراب و مردم. مرد تنهایی

به یمن فیض ولایت

دکتر یحیی حدادی ابیانه

ستاره سحر از صبح انتظار دمید
غدیر از نفس رحمت بهار چکید
گرفت دست قدر، رایت شفق بر دوش
زمین به حکم قضا آب زندگی نوشید
بر آسمان سعادت ز مشرق هستی
سپیده داد نوید تولد خورشید
به باغ، بلبل شوریده رفت بر منبر
چو از نسیم صبا بوی عشق یار شنید
ز خویش رفته، نواخوان عشق بود و سرود
به بانگ زیر و بم، اسرار خطبه توحید
فتاد غلغله در باغ و شورشی انگیخت
که خیل غنچه شکفت و به روی او خندید
هواز عطر گلاب محمدی مشحون
زمین به عترت و آل رسول بست امید
رسول سدره نشین شد، علی به صدر نشست
پی تکامل دینش خدای کعبه گزید
گرفت پرچم اسلام را علی در دست
از این گزیده، زمین و زمان به خود بالید
به یمن فیض ولایت، شراب خم الست
به عشق آل علی از غدیر خم جوشید

غدیر نقش ولای علی به سینه ما

حاج غلامرضا سازگار

غدیر عید همه عمر با علی بودن
غدیر آینه دار علی ولی الله ست
غدیر حاصل تبلیغ انبیا همه عمر
غدیر نقش ولای علی به سینه ماست
غدیر یک سند زنده، یک حقیقت محض
غدیر از دل تنگ رسول عقده گشاست
غدیر، صفحه تاریخ «وال من والاه»
غدیر آیه توبیخ «عاد من عاد» است
هنوز لاله «اکملت دینکم» روید
هنوز طوطی «اتممت نعمتی» گویاست
هنوز خواجه لولاک را نداست بلند
که هر که را که پیمبر منم، علی مولا ست
بگو که خصم شود منکر غدیر، چه باک
که آفتاب، به هر سو نظر کنی پیدا ست

ابلاغ پیام در غدیر خم

بقیه از صفحه ۳

ولی، اولوالامر، مولا و اولی واژه های مختلف برای یک معنا هستند. ما این گونه می فهمیم و شاخصه و رمز مذهب ما همین است. اگر تنها بگویم ما علی را دوست داریم، هیچ کاری نکرده ایم؛ زیرا دوست داشتن علی به خاطر آن که یکی از اهل بیت است، یک تکلیف و واجب قرآنی است: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ» بگو به ازای آن [رسالت] پاداشی از شما خواستار نیستم، مگر دوستی درباره خویشاوندان. «(شوری، ۲۳) آیا علی از خویشان و ذوی القربی نیست؟ مسلماً چرا. پس دوست داشتن ذوی القربی بخشی از اسلام است و هر که علی را دوست نداشته باشد، بدون تردید کافر است. مسأله محبت و دوست داشتن امر مسلمی است که هیچکس با آن مخالف نیست و مسلمانان همگی اهل بیت را دوست دارند. بحث در ولایت و مولویت و اولی الامر و ولی و اولی بودن از دیگران است که یک بحث اساسی است.

عمل به پیام: آیا ما به آنچه می فهمیم، عمل می کنیم؟ قرآن کریم می گوید: «إِلَٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ» خداوند سرور کسانی است که ایمان آورده اند، آنان را از تاریکی ها به سوی روشنایی به در می برد. [ولی] کسانی که کفر ورزیده اند، سرورانشان [همان عصیانگران] طاغوتند، که آنان را از روشنایی به سوی تاریکی ها به در می برند. «(بقره، ۲۵۷)

معنای «ولی» و «اولیا» چیست؟ یعنی کسی که به انسان فرمان می دهد، او را نهی می کند، بر می انگیزد، با می دارد و ... ولی و مولا در برابر برده است. موقعیت مولا چگونه بود؟ تصور کنید. در زمان های قدیم برخی از مردم برده بودند و برخی ارباب. مفهوم نوکر و اربابی چیست؟ یعنی غلام و کنیز فرمان مولا را اطاعت می کردند. اگر برده تجارتی می کرد، جایی می رفت، چیزی می خواست یا بر خوردی می کرد، همه چیز باید به فرمان مولا می بود. یعنی خاستگاه فعالیت ها و گرایش و فعل و ترک های برده، فرمان مولا ست. بنده باید از مولا اطاعت کند، باید از خداوند سبحان اطاعت کند. وظیفه بنده همین است و موقعیت مولا آن را اقتضا می کند.

قرآن می خواهد بگوید: شما در کارها و رفتارها و خواب و بیداری و همه برخورد هایتان باید فرمان بر خدا و پیامبر و علی باشید؛ یعنی اگر خواستی کاری را انجام دهی، باید ببینی آیا خدا و پیامبر و اولوالامر از آن خوشنودند یا نه؟ اگر از آن خوشنود بودند، انجام دهی و اگر نبودند، انجام ندهی؛ خواه آن را دوست

داشته باشی یا نه. خداوند می خواهد که شما تابع خواست و اراده و هوس و خودخواهی خویش نباشید. از شما می خواهد در برابر او آزاد نباشید. در اینجا ماجرای امام صادق (ع) و «بشر» را برای شما نقل می کنم. امام روزی از جلو خانه ای می گذشت که صدای غنا و ساز و آواز و لهو و لعب شنید. امام نزدیک در خانه ایستاد و از خدمتکار پرسید آیا صاحب خانه بنده است یا آزاد؟ خدمتکار گفت صاحب خانه آزاد است، نه بنده و خود بنده هایی دارد. او «بشر»، مردی ثروتمند و بی نیاز است. امام فرمود: آری اگر بنده بود از مولای خود سرپیچی نمی کرد. سپس این آیه را خواند: «أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ: آیا برای کسانی که ایمان آورده اند، هنگام آن نرسیده که دل هایشان به یاد خدا نرم [و فروتن] گردد». (حدید، ۱۶)

بنابراین بحث در خصوص عمل کردن است. ای برادران! کافی نیست که تنها بگویم ولی ما خدا و پیامبر است و کسانی که ایمان آورده اند و نماز برپای می دارند و در حال رکوع زکات می دهند. ولی شما خداست، یعنی چه؟ ولی شما پیامبر است، یعنی چه؟ ولی شما امام است، یعنی چه؟ خوردن، آشامیدن و رفتار کردن شما بر اساس مصالح و خواست و هوس تان است؛ یعنی بر اساس اراده و آزادی خود رفتار می کنید. در این صورت فرق میان شما و غیر شما چیست؟ شما می گوید علاوه بر آنکه مانند دیگران به ولایت خدا و ولایت پیامبر ایمان دارید، به ولایت علی نیز ایمان دارید. پذیرفتن ولایت خدا چه تأثیری بر شما دارد؟ پذیرفتن ولایت پیامبر و علی چه تأثیری بر شما دارد؟ انجام واجبات و دوری از محرمات کافی نیست، زیرا این ها اطاعت پروردگار است. اطاعت از پیامبر و اولی الامر چه می شود؟

باید کارها، حرکت ها و گام های ما بر خاسته از ولایت و الهام گرفته از آن باشد. در این صورت است که زندگی ما با زندگی دیگران متفاوت خواهد بود. و گرنه اینکه «علی ولی خداست» چه سودی دارد؟ اگر پنجاه هزار بار با زبان بگوی: «اشهد أن علیاً ولی الله» ولی قلب تو چنین شهادتی ندهد، اگر با زبان بگویی ولی تو خدا و محمد و علی است، ولی دست تو نگوید که ولی او خدا و پیامبر است، اگر گوش و چشم و پا و قلب و اعضای بدن تو نگویند ولی ما خدا و پیامبر و کسانی که ایمان آورده اند، هستند، دیگر ولایت چه معنایی دارد؟ آیا اسم ولایت اثر دارد؟ اسم هیچ اثری ندارد برادران. دین در شکل کنونی آن، یعنی دین اسمی و زبانی، دین نیست و هیچ سودی ندارد و انسان را به سعادت و موفقیت نمی رساند.

غدیر در زبان امیر المؤمنین (ع)

در یکی از روزهای خلافت امیرالمؤمنین (ع)، روز عید غدیر (۱۸ ذیحجه)، که مصادف با روز جمعه بود، حضرت پس از حمد و ثنای پروردگار این خطبه عجیب را خواند:

پس از این باید بگویم، ای جماعت مؤمنان! خدای -عز و جل- در این روز برای شما دو عید فراهم کرد؛ دو عید بزرگ سترگ، که یکی از این دو جز به آن دیگری استوار نتواند بود. این چنین کرد تا نیکی را در حقتان به اتمام رساند و از راه درست آگاهتان کند، و در پی روشندا لنتان برد از پر تو هدایت او فروغ یافته، و رهسپار تان سازد به راه روشن دین خود، و فراوان بر سر تان ریزد از نعمت های خویش.

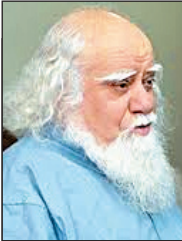
بدین روی، جمعه را روز اجتماع قرار داد و همه را به شرکت کردن در آن فراخواند، تا آنچه در روزهای هفته کرده اید، تطهیر پذیرد و کژی و کاستی هایی که در کار و کسبستان روا داشته اید؛ جمعه به جمعه، به هتجار آید و تصحیح شود. هم در این روز است یاد کرد مؤمنان یکدیگر را، و هم پدیدار شدن بیم پرهیزکاران از خداوند. و در این روز است که خداوند پادشاه کردار نیکوکاران را چندین برابر دیگر روزها دهد. اما کار به اینجا تمام نشود، مگر آن که هر چرا که فرموده است به جای آرید، و از آنچه نهی کرده است دست بکشید، و برای کارهایی که به تأکید امر کرده است، فرو تانه کمر اطاعت بندید.

اکنون بدانید که اعتقاد به توحید پذیرفته نیست، مگر با اعتراف به نبوت محمد (ص) و هیچ اعتقاد عملی قبول نیست، مگر با قبول ولایت و سرپرستی آن کس که خداوند، خود، او را ولی و سرپرست قرار داده است. و آیین طاعت خدا بهنجار نخواهد بود، مگر چنگ در زبید به توفیق و نگهداشت خدایی و نگهداشت آنان که اهل ولایت اویند؛ یعنی کسانی که در روز دوح (غدیر) درباره آنان آیت فرستاد، و اراده خویش را در حق بندگان خاص و گزیدگان خود اظهار داشت. و پیامبر را فرمود تا ابلاغ کند و گمراهان و منافقان را به چیزی نشمرد. و خود ضمانت کرد که او را از بد ایشان نگاه دارد.

بدین گونه و با اشاره (به نگهداشت پیامبر از بداندیشان) درون آنان را که به ریب اندر بودند نمایان ساخت، و از باطن آن کسان که راه ارتداد می سپردند پرده افکند. اینجا بود که هم مؤمن و منافق، آنچه را باید بدانند دانستند. سپس آن کس که بی پروا بود و لایالی، از حق روی گردانید و آن کس که پا بر جای بود و استوار، بر پذیرفتن حق پای فشرده. و اینجا بود که جهالت پیشگی منافقان و خیره سری نابفرمانان فرونی گرفت. و پس دندان بر دندان فشرده و دست بردست زدند. یکی سخن گفت، یکی بانگی کرد، و آن کس که نابفرمانی پیشه ساخته بود، بر همان سر بایستاد. و در این میان گروهی دیگر اعتراف کردند، اما نه از ته دل و نه از سر ایمان، چنانکه گروهی دیگر اعتراف کردند هم به زبان و هم از جان. بدین سان، خداوند دین خویش را کامل کرد و با کامل کردن دین، چشم پیامبر و مؤمنان و تابعان او را روشن ساخت. و این همان (واقعه غدیر) بود که برخی تان خود ششاهد آن بودند و به برخی دیگر تان خبر آن رسید. و بدین واقعه، آن و عده نیکیی خداوند به شکیبایان در پیوست و پرداخته های فرعون و هامان و قارون و سپاه اینان و تختگاهشان را تباه و ویران کرد. اما گروهی گمراه بر جای ماندند که در تباه ساختن کار مردمان هیچ فرو نگذارند. اینان را نیز خداوند در همان جایگاههای خود فرو خواهد گرفت و آثارشان را نابود خواهد ساخت و نشانه هایشان را محو خواهد کرد و از آن پس، دلهاشان را از دریغ و درد خواهد آکند و به گروهی ملحقشان خواهد فرمود که دستان ایشان باز هست و کالبد ایشان نیرومند ساخت و توانایی شان داد، تا بدانجا که (به سوء اختیار و سوء استفاده از مواهب الهی) دین خدا را درگون کردند و احکام او را باژگونه ساختند. و پس زود- اما به هنگام- خداوند بر دشمنان خویش پیروز گردد و خدا لطیف است و خبیر.

(لازم نبود این اندازه سخن گویم) چه اندک تر از این نیز ابلاغ را بسنده بود. اکنون ای مردمان، مشمول رحمت خدای باشید در آنچه خداوند شما را بدان فرا خوانده و ترغیب کرده است؛ یکی بیندیشید و به سوی دین او روی

استاد محمد رضا حکیمی

آورید و راه او بسپريد. راههای پراکنده دیگر در پیش مگیرید تا از راه خدا باز نمانید. در این روز، گشایش در رسید و منزلت آن کسانی که شایسته بودند، بلندی گرفت و برهان خدا روشن گشت. آری امروز، روز روشن کردن حق است و از مقام پاک (رهبر معصوم) به صراحت (نص) سخن گفتن. امروز، روز کامل شدن دین است. امروز، روز عهد و پیمان است. امروز، روز گواهی و گواهان است. امروز، روز نمایاندن بنیادهای نفاق و انکار است. امروز، روز بیان حقایق ایمان است. امروز، روز راندن شیطان است. امروز، روز موعود فیصله دادن حق است. امروز، روز فراموش گشته بلند گریان است. امروز، روز راه نشان دادن و ارشاد است. امروز، روز آزمودن مردمان است. امروز، روز رهنمونی به رهنمایان است. امروز، روز آشکار ساختن مقاصد پوشیده و زمینه سازی ها و تمهیدهای دیگران است. امروز، روز نص (تصریح) بر شخص است؛ یعنی آنان که ویژه اند رهبری را .

امام در آن روز همواره می گفت امروز امروز تا این که فرمود: اکنون، در اعمالتان مراقب خدای -عز و جل- باشید و از او پرهیزید، و با او مکر نکنید و از راه فریب در مبیاید. با اعتقاد به توحید و یگانگی خداوند و با اطاعت آن کس که شما را به اطاعت او امر کرده است، به خدای تقرب جوید. راه گمراهی مسپريد و از پی آنان که گمراه شدند و دیگران را گمراه کردند، مروید. خدای عزیز، گروهی را نکوهیده است و در کتاب خویش (از قول آنان) چنین فرموده است: «انا اعطنا سادتنا و کبرائنا فاضلونا السبیلارینا آثم ضعیفین من العذاب و العنهم لعنا کبیرا: ما مهتران و بزرگان خویش را اطاعت کردیم و ایشان گمراهان کردند. پروردگار ما! عذاب ایشان را دو چندان کن و برایشان لعنتی بزرگ فرست.» نیز فرموده است: «و اذا یتحاجون فی النار، فیقول الضعفاء للذین استکبروا انا کننا لکم تبعاً، فهل انتم مغنون عنا من عذاب الله من شيء، قالوا لو هدانا الله لهدیناکم: و آنگاه که در دوزخ مشاجره کنند، پس ضعفا به آنگاه استکبار کردند و بزرگی فروختند گویند، ما پیرو شما بودیم، آیا اکنون می توانید اندکی از این عذاب را از ما بردارید، آن گردنکشان گویند، اگر ما به راه خدا رفته بودیم شما را نیز به راه می بردیم.»

اکنون، آیا می دانید که این استکبار (که در قرآن آمده است) چیست؟ استکبار ترک اطاعت آن کس (امام) است که خداوند امر به اطاعت آن کرده است، و گردن فرازی است در برابر آن کس که خداوند پیروی او را خواسته است. در قرآن از این گونه سرگذشت مستکبران بسیار آمده است. اگر آدمی در این گونه آیات ژرف بیندیشد، بی گمان او را از راه بد باز دارد و اندرز دهد. ای مؤمنان! بدانید که خدای -عز و جل- فرموده است: «ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیلہ صفا کانهم بنیان مرصوص: خداوند آن کسان را دوست می دارد که در راه او می جنگند، با صفی چونان بناهای استوار در هم پیوسته.» آیا می دانید مقصود از «فی سبیلہ» چیست و راه خدا کدام است؟

منم صراط خدا، که هر کس آن را پییماید (از او اطاعت نکند)، در چاه گمراهی فرو افتد. منم راه خدا، که پس از پیامبر مرا نصب کرده و نشان داده است؛ منم قسم بهشت و دوزخ. منم حجت خدا، هم بر بدکاران و هم بر نیکو کاران. از غنودن در غفلت بخیزید و پیش از فرا رسیدن اجل عمل کنید برای دست یافتن به آمرزش پروردگار بر یکدیگر پیشی گیرید، پیش از آن که (رستاخیز شوید) و با رویی برافرازند درون آن بهشت و برون آن دوزخ. آنگاه بانگ کنید و بانگتان نشوند و غریو بر کشید و غریوتان به هیچ نگیرند. به خود آید، پیش از آن که فریاد بخواهید و کس به فریادتان نرسد. شتاب کنید در طاعت، پیش از گذشتن فرصت. (مبتدارید که فرا رسیدن روز پادشاه بس دور است، بلکه همین حالا است). چنین است که گویی دم لذات (تباه کننده خوشی ها=مرگ) در رسیده است. دیگر نه گریز گاه نجاتی هست و نه دور شد گاه خلاصی .

این مجمع اکنون به پایان می رسد و شما همگی روانه خانه های خویش می شوید. بروید- خدای بر شما رحمت فرستد- و بر خانواده خود فراخ گیرید. به برادران خود نیکی کنید. خداوند را بر این نعمت که شما را بخشیده است، سپاس گزارید. متحد شوید تا خدا کمکتان کند. نیکویی کنید تا خدا دوستی تان را پایدار دارد. از نعمت های خداداد یکدیگر را هدیه فرستید. خداوند در این روز، چندین برابر عیدها پادشاه دهد.

این گونه پاداشی را جز در این روز (غدیر) دیگر نخواهید یافت. نیکویی کردن در این روز، مال را بسیار کند و عمر را دراز. مهریانی کردن باعث رحمت خدا شود و مهریانی او. در این روز به برادران و به خاندان از مال خداداده ببخشید، هر اندازه که بتوانید. همواره چهره خندان دارید. چون به یکدیگر برسیدید، شادمانگی کنید و خدای را بر نعمت هایش سپاس دارید. بروید و به آنان که امیدشان به شماسست، نیکی بسیار کنید. در خورد و خوراک، خود و زیر دستانتان یکسان باشید. این یکسانی و مساوات را تا جایی که توانایی دارید، عملی سازید که پادشاه یک درهم در این روز، صد هزار درهم است، و برکت به دست خداست.

روژه این روز را نیز خداوند مستحب قرار داده است و در برابر آن پاداشی بس بزرگ نهاده. اما اگر کسی در این روز، نیاز برادران خود را برآورد- پیش از تمنا و درخواست- و یا میل و رغبت خوبی کند، پادشاه او چنان آن کس باشد که این روز را روزه داشته است و شب آن را با عبادت به بامداد رسانیده. و هر کس در این روز به روزه داری افطاری دهد، چنان است که گویی دسته دسته مردم را افطاری داده است..... همین که به یکدیگر رسیدید، همراه سلام، مصافحه کنید، و نعمتی را که در این روز نصبتان شده است، به یکدیگر تبریک گوید. باید این سخنان را آن که بود و شنید، به آن که نبود و نشنید برساند و باید توانگران به سراغ مستمندان روند و قدرتمندان به دنبال ضعیفان. پیامبر- که درود خدا بر او باد- مرا به این چیزها امر کرده است.

شیعه جوشیده است از غدیر

محمد جواد غفور زاده (شفق)

جلوه گر شد بار دیگر طور سینا در غدیر

ریخت از خم ولایت می به مینا در غدیر

رودها با یکدگر پیوست کم کم سیل شد

موج می زد سیل مردم مثل دریا در غدیر

هدیه جبریل بود «الیوم اکملت لکم»

وحی آمد در مبارک باد مولی در غدیر

با وجود فیض «اتممت علیکم نعمتی»

از نزول وحی غوغا بود غوغا در غدیر

بر سر دست نبی هر کس علی را دید گفت

آفتاب و ماه زیبا بود زیبا در غدیر

بر لبش گلوژه «من کنت مولا» تانشست

گلبن پاک ولایت شد شکوفا در غدیر

«بر که خورشید» در تاریخ نامی آشناست

شیعه جوشیده است از آن تاریخ، آنجادر غدیر

گر چه در آن لحظه شیرین کسی باور نداشت

می توان انکار دریا کرد حتی در غدیر

باغبان و حی می دانست از روز نخست

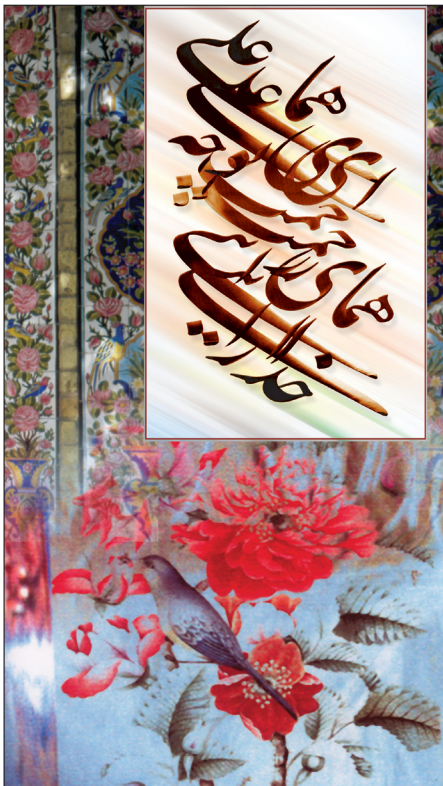
عمر کوتاهی است در لبخند گلهادر غدیر

دیدها در حسرت یک قطره از آن چشمه ماند

این زلال معرفت خشکید آیا در غدیر؟

دل درون سینه ها در تاب و تب بود ای دریغ

کس نمی داند چه حالی داشت زهرادر غدیر

واقعۀ غدیر در نگاه شهید مطهری

امجد خردمند

می‌کنند... [علامه امینی] می‌گوید اگر مساله غدیر، مساله‌ای بود که به قول آنها مثلاً در قرن چهارم بوجود آمده بود، دیگر در قرون اول و دوم و سوم، شعر این همه شعر در باره اش نگفته بودند. در هر قرن ما می‌بینیم که مساله غدیر، جزو ادبیات آن قرن است. بنا بر این، چگونه می‌توانیم این حدیث را انکار کنیم؟! (۸)

شرح حدیث غدیر

استاد، این حدیث را — که حدیث هدایت و روشنایی است — این چنین ذکر و شرح می‌کند: «هنگامی که به غدیر خم که نزدیک جحفه (۱۰) است رسیدند، قافله را متوقف و اعلام کردند که می‌خواهم در باره موضوعی با مردم صحبت کنم (این آیه‌ها نیز در آنجا نازل شد). بعد دستور داد که منبری برایش درست کردند از حجاز شتر و چیزهای دیگر، مرکز مرتفعی ساختند. حضرت رفت بالای آن و مفصل صحبت کرد:

الست اولی بکم من انفسکم؟ قالوا: بلی. آنگاه فرمود: من کنت مولا فهاذا علی مولا. بعد از این بود که این آیه نازل شد: الیوم یشد الذین کفروا من دینکم فلا تخشوهم و اخشون الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی... اینها را در کتابهایی مثل الغدیر یا ترجمه‌های آن نوشته‌اند. کتابی را چند سال پیش در مشهد همین جوانان کانون نشر حقایق [اسلامی] منتشر کردند که تقریباً (۱۱) زبده و خلاصه‌ای است در مساله غدیر. برای مثل آقایان، شاید خواندن آن کتاب مفید باشد...» (۱۲)

پی‌نوشت‌ها:

- ۱- امامت و رهبری، چاپ دوم ۱۳۶۴ ش. ص ۶۱-۶۲
- ۲- امامت و رهبری، ص ۶۲-۶۳
- ۳- مطالب استاد در ۲۰ صفحه ذکر شده است: امامت و رهبری، ص ۱۱۸-۱۳۷
- ۴- امامت و رهبری، ص ۱۳۲-۱۳۷
- ۵- همان، ص ۱۰۴-۱۰۵
- ۶- همان، ص ۱۱۳
- ۷- امامت و رهبری، ص ۱۳۰
- ۸- امامت و رهبری، ص ۱۰۱
- ۹- حجة الوداع در سال آخر عمر حضرت رسول، دو ماه مانده به وفات ایشان، رخ داده است. وفات حضرت رسول در بیست و هشتم صفر یا به قول سنی‌ها در دوازدهم ربیع الاول اتفاق افتاده. در هجدهم ذی الحجه به غدیر خم رسیدند.

مطابق آنچه که شیعه می‌گوید، حادثه غدیر خم دو ماه و ده روز قبل از وفات حضرت روی داده و مطابق آنچه که اهل سنت می‌گویند، این حادثه دو ماه و بیست و چهار روز قبل از رحلت حضرت رسول اتفاق افتاده است (این مطلب از استاد شهید است).

۱۰- ... جحفه، میقات اهل شام است؛ یعنی وقتی افراد از راه شام که شمال غربی [مکه] می‌شود، می‌آمدند، پس از پیمودن اندکی از راه به جحفه می‌رسیدند. پیغمبر اکرم (ص) آنجا را میقات قرار دادند برای مردمی که از آن راه می‌آیند.

غدیر خم، نزدیک جحفه است و محلی بوده که مسلمین در بازگشت از مکه وقتی به آن نقطه می‌رسیدند متفرق می‌شدند.

اهل مدینه به مدینه می‌رفتند و دیگران نیز به شهرهای خود. (این مطلب هم از استاد شهید است).

۱۱- مراد استاد شهید، کتاب «جاسترین فراز از تاریخ یا داستان غدیر» است که آن را جمعی از دبیران تألیف کردند و بارها چاپ شده و از جمله دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم آن را منتشر کرده است.

۱۲- امامت و رهبری، ص ۱۳۰-۱۳۲ و رک: همان، ص ۸۴-۸۵

دارند که شما را از دیتان برگردانند و علیه دیتان اقدام می‌کنند ...

از طرف دیگر می‌بینیم در آن آیه می‌گوید ولی امروز دیگر مأیوس شدند، از امروز دیگر فعالیت کافران علیه دین شما به پایان رسید؛ فلا تخشوهم. دیگر از ناحیه آنها بیمی نداشته باشید و اخشون؛ از من بترسید! ...

پس معنی «الیوم یشد الذین کفروا من دینکم فلا تخشوهم و اخشون» این است که دیگر کافرهای بیرون جامعه اسلامی [از اینکه دین شما را از بین ببرند] مأیوس اند. از ناحیه آنها دیگر خطری برای عالم اسلامی نیست. از من بترسید؛ یعنی از خودتان بترسید.

ای جماعت مسلمین! بعد از این اگر خطری باشد، آن است که خودتان با نعمت اسلام بد عمل نکنید، کفران نعمت نکنید، آن استفاده‌ای را که باید ببرید نبرید؛ در نتیجه، قانون من در مورد شما اجرا شود: ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم. از این روز، دیگر خطری از خارج، جامعه اسلامی را تهدید نمی‌کند [زیرا، امام و حافظ نظام، تعیین شد] خطر از داخل تهدید می‌کند. (۴)

تواتر حدیث غدیر

استاد، یکی از ادله شیعه در امامت را تواتر حدیث غدیر شمرده و می‌نویسد:

«... [خواجه نصیر] می‌گوید ولحدیث الغدیر المتواتر: حدیث غدیری که متواتر است. متواتر اصطلاحی است در علم حدیث... تواتر یعنی [مقدار نقل خبر] فوق تبانی [بر دروغ] باشد... شیعه مدعی است که نقل خبر غدیر در حدی است که ما احتمال تبانی هم در آن نمی‌توانیم بدهیم و بگوییم مثلاً چهل نفر از صحابه پیغمبر تبانی کردند بر یک دروغ! خصوصاً که بسیاری از ناقلان این خبر، جزو دشمنان علی (ع) بوده یا از طرفداران ایشان شمرده نشده‌اند...» (۵)

شهید مطهری در باره این قسمت از روایت غدیر که: «من کنت مولا فهاذا علی (ع) مولا»؛ معتقد است که حتی شاید سنی‌ها هم نتوانند انکار کنند که متواتر است. (۶)

حدیث غدیر در منابع تاریخی

در نظر استاد، گذشته از کتب روایی، حدیث غدیر در بسیاری از کتب تاریخی هم ذکر شده است که آن کتب از منابع معتبر و مهم تاریخ شمرده می‌شوند:

«قدیمی‌ترین کتاب تاریخی اسلام از کتاب‌های تاریخ عمومی اسلامی و از معتبرترین کتاب‌های تاریخ اسلامی که شیعه و سنی آن را معتبر می‌شمارند، کتاب تاریخ یعقوبی است. مرحوم دکتر آیتی هر دو جلد این کتاب را ترجمه کرده‌اند. کتاب بسیار متقنی است و در اوایل قرن سوم هجری نوشته شده است. ظاهراً بعد از زمان مأمون و حدود زمان متوکل نوشته شده. این کتاب که فقط کتاب تاریخی است و حدیثی نیست، از آن کتاب‌هایی است که داستان غدیر را نوشته است. کتاب‌های دیگری که آنها را هم اهل تسنن نوشته‌اند نیز حادثه غدیر خم را ذکر کرده‌اند.» (۷)

غدیر در آیینۀ شعر

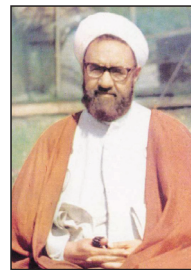
ادبیات و به ویژه شعر، آیینۀ تمام نمای فرهنگ جامعه است و حضور مساله‌ای در ادبیات هر زمانی، نشانه مطرح بودن آن می‌باشد. و غدیر در همه قرن‌ها در ادب و فرهنگ مردم حضور داشته است. استاد در باره توجه علامه امینی در الغدیر به این مساله می‌نویسد:

«... (الغدیر) از جنبه ادبی هم استفاده کرده است؛ چون در هر عصری هر مطلبی که در میان مردم وجود داشته باشد، شعر آن را منعکس

«در همان سوره مانده، آیه «الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا» (مانده آیه ۳): امروز دین را به حد کمال رساندم و نعمت را به حد آخر، تمام کردم، امروز است که دیگر اسلام را برای شما به عنوان یک دین پسندیدم؛ نشان می‌دهد که در آن روز، جریانی رخ داده که آن قدر با اهمیت است که آن را مکمل دین و متمم عمت خدا بر بشر شمرده است و با بودن آن، اسلام، اسلام است و خدا این اسلام را همان می‌بیند که می‌خواسته و با نبودن آن، اسلام، اسلام نیست.

شیعه به لحن این آیه که تا این درجه برای این موضوع اهمیت قائل است، استدلال می‌کند و می‌گوید: آن موضوعی که بتواند نامش مکمل دین و متمم نعمت و آن چیزی باشد که با نبودنش اسلام، اسلام نیست، چه بوده است؟

می‌گوید ما می‌توانیم موضوعی را نشان بدهیم که در آن درجه از اهمیت باشد ولی شما نمی‌توانید. به علاوه روایاتی هست که تأیید می‌کند این

آیه هم در همین موضوع [غدیر خم] وارد شده است. (۲)

مراد از «الیوم» چه روزی است؟

در باره این که مقصود از «الیوم» در آیه اکمال دین، چه روزی است، استاد مطالبی پر بار و پر دامنه (۳) عرضه می‌دارد و به نقد و بررسی آراء در این موضع می‌پردازد. او بعد از ذکر و نقد آراء دیگر (۱- روز بعثت، ۲- روز فتح مکه، ۳- روز قرائت سوره براءت) به بیان و استدلال شیعه پرداخته و می‌گوید:

«... استدلال شیعیان یکی از جنبه تاریخی است که می‌گویند وقتی ما می‌بینیم در لفظ آیه: الیوم اکملت لکم دینکم این مطلب نیست که «امروز» کدام روز است. به تاریخ و شان نزول‌ها مراجعه می‌کنیم، در نتیجه می‌بینیم [که روایات] نه یکی، نه دو تا و نه ده تا بلکه به طور متواتر می‌گوید: این آیه در روز غدیر خم نازل شد که پیغمبر (ص) علی (ع) را به جانشینی خودش نصب کرد.

... ولی ... آیا قرائتی که در خود آیه هست، همین را که تاریخ تأیید می‌کند؟ تأیید می‌نماید یا نه؟ [می‌بینیم که تأیید می‌کند]. آیه این است: الیوم یشد الذین کفروا من دینکم. امروز (یا بگوییم آن روز) کافران از دین شما مأیوس شدند. این را ما ضمیمه می‌کنیم به یک سلسله آیات دیگری در قرآن که مسلمین را تحذیر می‌کند، می‌ترساند و می‌گوید کافران دائماً نقشه می‌کشند و دوست

نظر استاد شهید مطهری در باره هر مساله اسلامی، آینه اسلام ناب محمدی (ص) است که با دلیل استوار و عبارات رسا و زیبا بیان کره است. عمده مباحث استاد در باره غدیر، در کتاب پر برگ و بار «امامت و رهبری» ذکر شده است در آستانه عید سعید غدیر، یاد آن مرزبان فرهنگ علوی را با نشر اندیشه‌های غدیری وی گرامی می‌داریم.

غدیر و آینه تبلیغ

استاد، در بحث «امامت در قرآن» به آیات مورد استدلال شیعه، توجه کرده و بعد از ذکر و شرح آیه «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة و هم راکعون» (مانده - ۵۵) به تفسیر آیه تبلیغ پرداخته و می‌نویسد:

«... از آیاتی که در این مورد در سوره مانده وارد شده یکی این آیه است: یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالتک (سوره مانده آیه ۶۷) اینجا لحن، خیلی شدید است؛ ای پیامبر، آنچه را که بر تو نازل شد تبلیغ کن و اگر تبلیغ نکنی رسالت الهی را تبلیغ نکرده‌ای.

مفاد این آیه آنچنان شدید است که مفاد

حدیث «من مات و لم یعرف امام زمانه، مات میتة جاهلیة» اجماً خود آیه نشان می‌دهد که موضوع آنچنان مهم است که اگر پیغمبر تبلیغ نکند، اصلاً رسالتش را ابلاغ نکرده است.

سوره مانده به اتفاق شیعه و سنی، آخرین سوره‌ای است که بر پیغمبر نازل شده و این آیات، جزو آخرین آیاتی است که بر پیغمبر نازل شده؛ یعنی در وقتی نازل شده که پیغمبر (ص) تمام دستورهای دیگر را در مدت سیزده سال مکه و ده سال مدینه گفته بوده و این، جزو آخرین دستورها بوده است.

شیعه سؤال می‌کند: این دستوری که جزو آخرین دستورهاست و آنقدر مهم است که اگر پیغمبر آن را ابلاغ نکند، همه گذشته‌ها کان لم یکن [هیچ و پوچ] است، چیست؟ یعنی شما نمی‌توانید موضوعی نشان بدهید که مربوط باشد به سالهای آخر عمر پیغمبر و اهمیتش در آن درجه باشد که اگر ابلاغ نشود، هیچ چیز ابلاغ نشده است؟ ولی ما می‌گوییم آن موضوع، مساله امامت است که اگر نباشد، همه چیز کان لم یکن است؛ یعنی شیرازه اسلام از هم می‌پاشد. به علاوه شیعه از کلمات و روایات خود اهل تسنن، دلیل می‌آورد که این آیه در غدیر خم نازل شده است.» (۸)

غدیر و آیه اکمال دین

شهید مطهری آیه اکمال را این چنین تفسیر می‌کند:

نگاهی به عواطف شاعران بزرگ دربارهٔ ولایت علی (ع)

اغلاقمرضا شمسى ا

مدرس دانشگاه پیام نور بروجردا

شب ز اسرار علی آگاه است
دل شب محرم سَرالله است
...دردمندی که چو لب بگشاید
در و دیوار به زنهار آید
کلماتی چو دُرْ آویزهٔ گوش
مسجد کوفه هنوزش مدهوش
فجر تا سینهٔ آفاق شکافت
چشم بیدار علی خفته نیافت
روزه داری که به مُهر اسحار
بشکند نان جوین افطار
ناشناسی که به تنهایی شب
می برد شام یتیمان عرب...
(شهریار، ۱۳۸۶: ۹۳۸)

اما او چ هنر شهریار در غزل مشهور «همای رحمت» است که بنا بر
روایای صادقه ی مرحوم آیت الله مرعشی نجفی مورد عنایت صاحب این
غزل، علی(ع) است. این شعر مناجات گونه‌ای است که با لحنی آمیخته با
مدح و واژگان زیبا و صور خیال متناسب با موضوع عرفانی آن سروده شده
است. در بیت آغازین با پرسشی که حاکی از شگفتی او در برابر عظمت
علی(ع) است او را همایی می خواند که با سایه ی فرخنده ی خویش به
انسان ها سعادت بخشیده است.

علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدارا
که به ماسوا فکندی همه سایه ی همارا
(شهریار، ۱۳۸۶: ۶۹)

در بیت بعد از ولایت علی(ع) سخن به میان می آورد؛ زیرا شناخت خدا
جز با شناخت ولی او امکان پذیر نیست . خطاب به دل خود می گوید:

دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین
به علی شناختم من به خدا قسم خدارا
از میان ابیات زیبای این غزل، شایسته است سه بیت دیگر، که در نظر
این حقیر از درخشندگی خاصی برخوردارند، اشاره گردد. شهریار در بیتی
دیگر، یکی از وجوه عظمت مولی علی (ع) را در آن می داند که فرزندی
همتای خویش پدید آورد و این خود نشانی دیگر از عظمت اوست:
به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب
که علم کند به عالم شهدای کربلارا
او کسی است که به استناد قرآن می تواند عهد خود را با خدا به کمال
برساند:

چو به دوست عهد بندد زمین پاکبازان
چو علی که می تواند که به سر برد وفارا
و خلاصه آن که او کسی است که به خاطر انصاف به صفات الهی و
داشتن مقام ولایت همانند خدای خویش است:
نه خدا توانمش خواندنه بشر توانمش گفت
متحیرم چه نامم شه مُلک لافتی را

در جمع بندی عرایض یاد شده می توان گفت که سعدی و حافظ به
احتیاط، اما با احترام فراوان از ولایت علی(ع) سخن گفته اند؛ اما مولانا به
آشکاری تمام از ولایت او سخن گفته و حتی به نوعی درصدد اثبات آن
برآمده است. گرچه اعتقاد این بزرگان درباره ولایت با اندیشه های شیعیان
مطابق نیست. فردوسی به اختصار و سادگی اما به آشکارا از ارادت به مقام
ولایت علی بن ابیطالب سخن گفته است و در میان معاصران، اشعار شهریار
از زیبایی و هنرمندی خاصی برخوردار است.

مولانا در این حکایت اشاره نماید. در این حکایت، حریف امام علی
برای او اوصافی برمی شمارد.

۱- افتخار انبیا و اولیاست: او خدو انداخت بر روی علی/ افتخار
هر نبی و هر ولی

۲- ماه به او سجده می کند: او خدو انداخت بر روی که ماه/ سجده
آرد پیش او در سجده گاه

۳- در شجاعت شیر خدایی و در یخشندگی مثل ابر موسی است
که بسیاری را غذا می دهی:

در شجاعت شیر ربانستی / در مروت خود که داند کیستی
در مروت ابر موسایی به تیه / کامد از وی خوان و نان بی شبیه

۴- وجود از عقل و جان است (همانند فرشتگان):
ای علی که جمله عقل و دیده ای / شمه ای واگو از آن چه دیده ای

۵- مانند ماه هستی و به گرفتاران در تاریکی نادانی، راه را نشان
می دهی: لیک اگر در گفت آید قرص ماه / شبروان را زودتر آید به راه
۶- دروازه دانش پیامبر هستی:

باز باش ای باب بر جویای باب
تا رسند از تو قشور اندر لباب
پس از آن، علی(ع) درباره خود اوصافی می گوید که اشاره به فنای
افعالی و ذاتی اوست. مقامی که متعلق به ولی خداست و در آثار مولانا
درباره کسی دیگر بیان نشده است. از آن جمله می گوید:

ما رمیت اذ رمیتم در حراب
من چو تیغم وان زننده آفتاب
خود را به شمشیری تشبیه می کند که در دست خداست. در این
بیت «آفتاب» استعاره از خداست.

سایه ای ام، کدخدایم آفتاب
حاجیم من، نیستم او را حجاب
و خود را سایه خدا می داند که دربان بارگاه الهی است. هر کس
می خواهد به بارگاه الهی وارد شود، باید از راهی که او نشان می دهد
وارد شود. اهمیت این ابیات از زبان مولانا در دو چیز است: اول آن که
برای هیچ کسی جز پیامبر اسلام با چنین هنرمندی و زیبایی سخن نگفته
است و دوم آن که در مثنوی معنوی او که از ابتدای آن با سخنان نی که
رمزی از ولی خداست آغاز می گردد. درباره هیچ یک از اولیای خدا تا
بدین اندازه از ویژگی های ولایت نیاورده است. اما در بیان فردوسی،
که شیعه زیدی است، جز ارادتی خالصانه نمی توان دید. ارادت که از
هنرهای شاعرانه جز کنایه های ساده چیزی به چشم نمی خورد:

اگر چشم داری به دیگر سرای
به نزد نبی و علی گیر جای
گرت زین بد آید گناه من است
چنین است و این دین و راه من است
برین زادم و هم برین بگذرم
چنان دان که خاک پی حیدرم
(فردوسی، ۱۳۷۵: ۲۰)

برای حُسن ختام این سخنان، جای دارد تا از میان شاعران معاصر
نیز نمونه هایی نقل گردد. اما به جهت پرهیز از دراز گشتن سخن از
مهم ترین آنها، یعنی اشعار محمدحسین شهریار ابیاتی نقل می گردد. در ابتدا
باید از مثنوی زیبای او که در وزنی حماسی در بحر رمل مخبون سروده
شده است، سخن گفت. مثنوی مشهوری که بیشتر به شجاعت، بخشندگی
عبادت، تنهایی و شهادت علی(ع) اشاره دارد:

علی آن شیر خدا شاه عرب
الفتی داشت به با این دل شب

یکی از مهمترین عواملی که موجب آفرینش شعر می گردد
«عاطفه» است. «منظور از عاطفه، اندوه یا حالت حماسی یا اعجابی
است که شاعر از رویداد حادثه ای در خویش احساس می کند و از
خواننده یا شنونده می خواهد که با وی در این احساس شرکت داشته
باشد.» (شفیعی، ۱۳۷۰: ۲۴۰)

شاعر با درک عمق شگفتی یک موضوع یا ویژگی خاص یک موجود
جاندار یا بدون جان، تلاشی می کند تا آن شگفتی را به خوانندهٔ شعر
خویش منتقل نماید. در صورتی که این شگفتی همراه با اندیشه و تأمل
شاعر در آن باره باشد، شعر را به نوعی فلسفه ورزی تبدیل می کند و در
این حالت، شعر نه تنها یک هنر است و باید از آن لذت برد، بلکه باید با
تأمل در اندیشه های آن شاعر درباره ی میزان اهمیت اندیشه ی او و حتی
تأثیر آن بر دیگران، نیز به بحث پرداخت. در این میان، ابزار او برای بیان
عواطف و اندیشه های خویش، واژه ها و صورخیال است که بستر ظهور
هنر او به شمار می آیند. درست به همین دلیل است که ساختگرایان در
نقد یک اثر ادبی به بررسی عناصر سازنده ی متن در ارتباط با عواطف
و اندیشه های آفریننده ی آن می پردازند. به عنوان نمونه، سعدی که یک
شاعر حنبلی است، در یکی از ابیات بوستان گفته است:

جوانمرد اگر راست خواهی، ولی است
کرم، پیشه شاه مردان علی است
(سعدی، ۱۳۷۹: ۸۳)

با بررسی آثار مثنوی و منظوم سعدی درمی یابیم که او تنها یک بار
از ترکیب اضافی «شاه مردان» استفاده کرده است و گرچه این بیت در
وصف بخشندگی علی(ع) است اما با تأمل در ترکیب شاه مردان می توان
میزان عظمت علی (ع) را در فکر سعدی دریافت و به اعتقاد سعدی،
درباره ی سروری علی بن ابیطالب(ع) بر مردان عالم پی برد. ارزش بیشتر
این تحلیل در آن است که اگر خواسته باشیم تا معادل شاهی و سروری
را در واژگان عربی بیابیم آیا به واژه ای جز «ولی» که در مصراع اول بیت
است، خواهیم رسید؟ به ویژه زمانی که در سوره مائده، ولایت به خدا
و پیامبر و کسی که در حال رکوع زکات می دهد نسبت داده شده است
و در شان نزول این آیه، اتفاق نظر درباره علی(ع) وجود دارد. با فرض
قبول نکات یادشده می توان گفت، منظور سعدی از شاه مردان، ولایت
علی(ع) با زبان شاعرانه است که بیانگر ارادت او نسبت به علی(ع)
است گرچه همانند اعتقاد شیعیان در این باره نیست.

از نمونه های دیگری می توان به بیتی از حافظ شیرازی اشاره نمود. همان
گونه که می دانید حافظ در اشعار خویش، اندیشه های گوناگون دینی تا زمان
خود را به یوتی نقد کشیده و نسبت به هر یک انتقاداتی رواداشته است و پس
از آن خرده گیری ها، راه خویش را در پناه قرآن و عشق جسته است:

حافظ را کنج فقر و خلوت شبهای تار
تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور
(حافظ، ۱۳۸۷: ۲۲۳)

عشقت رسد به فریاد ار خود به سان حافظ
قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت
(همان، ۱۴۰: ۱۶)

با این همه، حافظ در یکی از غزلیات خویش، رستگاری خود را
در گرو ارادت و دوستی خاندان پیامبر دانسته است، ارادتی که موجب
دستیابی او به رستگاری می گردد و این رستگاری، توجه روحانی
«شحنه ی نجف» نسبت به اوست. و این شاعر شافعی ما چه زیبا ارادت
خود را به علی(ع) با کنایه ی ایما بیان کرده است:

حافظ اگر قدم زنی در ره خاندان به صدق
بدرقهٔ رهت شود همت شحنةٔ نجف
(همان، ۲۴۶: ۲۴۶)

میزان عظمت خاندان رسول خدا و علی (ع) در این بیت تا بدان
اندازه است که برخی از محققان با استناد به این بیت، حافظ را شیعه
دانسته اند گرچه واقعیت فقهی اعتقاد او بدین گونه نیست و او شاعری
است که در فقه پیرو شافعی است اما در اعتقادات خویش ارادتمند
علی(ع). (معین، ۱۳۷۵: ۳۵۰)

مولانا جلال الدین محمد بلخی عارف شیدای فارسی، گرچه از فقه
ابوحنیفه پیروی می کرده است اما مغز تمامی آثار منظوم و مثنوی او چیزی جز
«ولایت» او ارادت نیست. از همان جا که در یکی از غزلیات مشهور خویش از
همراهان سست عنصر خویش شکایت می کند می توان رد پای دو مرد را در
اندیشه ی او یافت: یکی شیر خدا، علی(ع) و دوم رستم اسطوره ای:

زین همراهان سست عناصر دلم گرفت
شیر خدا و رستم دستانم آرزوست
(مولوی، ۱۳۸۷: ۲۹۷)

مولانا با آوردن کنایه ی ایما «شیر خدا»، شجاعت علی(ع) را دلیل
اهمیت او در اندیشه ی خویش می داند اما این شجاعت بیش از آن که
شجاعت در جنگ بیرونی باشد شجاعت در برابر هواهای نفسانی و
رهزنان درونی است که علی(ع) با غلبه بر آن دشمنان درونی، شایستگی
راهنمایی دیگران و نشستن بر تخت ولایت را دارد. مولانا این شجاعت
علی در برابر دشمنان بیرونی و درونی را در حکایت جنگ با عمرو بن
عبدود در دفتر اول مثنوی ابیات سه هزار و هفت صد و بیست و یک
به بعد، به خوبی ترسیم می کند.

علی(ع) پس از شکست عمرو به خاطر آن که عمرو بر صورت
مبارک او آب دهان می اندازد او را نمی کشد و مولانا با چنین طرح
ساده ای از یک اتفاق تاریخی به بیان اوصافی از علی(ع) می پردازد
که درباره ی هیچ یک از شخصیت های تاریخ اسلام نیاورده است.
نگارنده ی این سطور در جایی دیگر به بیان جزئیات عرفانی این حکایت
پرداخته است اما در این جا قصد آن دارد تا به اختصار به بیان شاعرانه ی

